

Sbor dobrovolných hasičů Bílovice

Jan Mička

Bakalářská práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jan Mička**
Osobní číslo: **L12160**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Sbor dobrovolných hasičů Bílovice**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte rešerši vztahující se k dané problematice s důrazem na monografie a analytické materiály příslušných orgánů.
2. Analyzujte problematiku místa a úlohy SDH obce ve vztahu k ochraně obyvatelstva.
3. Na základě získaných poznatků navrhnete případná opatření směřujících ke zkvalitnění realizace jejich poslání v Bílovicích.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] **BANASINSKÝ, Vladislav. Požární ochrana v obci. Vyd. 1. Rožnov pod Radhoštěm: RoVS – Rožnovský vzdělávací servis, 2002. 120 s. ISBN 80-238-91804.**

[2] **Hasičský záchranný sbor. Hasičský záchranný sbor České republiky. Praha: MV – generální ředitelství HZS ČR, ?2011. [19] s. ISBN 978-80-87544-01-3.**

[3] **HANUŠKA, Zdeněk. Organizace jednotek požární ochrany. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. 116 s. SPBI Spektrum. Červená řada; 13. ISBN 978-80-7385-035-7.**

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **6. února 2015**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2015**

V Uherském Hradišti dne 20. února 2015

doc. RNDr. Jirí Dostál, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vižar, CSc.
ředitel ústavu

Příjmení a jméno: **Jan Mička**

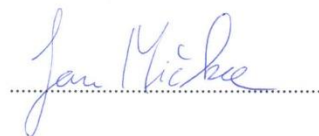
Obor: **Ochrana obyvatelstva**

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na příslušném ústavu Fakulty technologické UTB ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- beru na vědomí, že podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

V Uherském Hradišti 14. 5. 2015

.....

ABSTRAKT

Bakalářská práce je věnována problematice činnosti jednotky Sboru dobrovolných hasičů obce Bílovice. Teoretická část práce mapuje historický vývoj dobrovolných hasičů, jejich personální a materiální zabezpečení, organizační strukturu. Praktická část přináší analýzu současného stavu akceschopnosti jednotky, jejího místa a úlohy v systému požární ochrany a ochrany obyvatelstva jako takové.

Klíčová slova: historie, obec, mimořádná událost, požár, Sbor dobrovolných hasičů, Jednotka sboru dobrovolných hasičů.

ABSTRACT

Bachelor thesis is focused on issue of activity of Corps of volunteer firefighters from village Bílovice. Theoretical part of thesis describes historical progress of volunteer firefighters, their human resources, material resources and organisational structure. Empirical part of my work is devoted to analysis of actual agility of unit, their place and role in system of the fire protection and protection of population.

Keywords: history, community, incident, fire, Corps of volunteer firefighters, Unit of volunteer firefighters

Tímto způsobem bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc. za odborné vedení při zpracování bakalářské práce, poznámky a cenné rady.

Dále pak zástupci velitele JSDH Bílovice panu Radku Poláškovvi za konzultace týkající se problematiky jednotky, panu Vítu Majerovi za poskytnuté materiály ke cvičení Kino a kronikáři obce panu Pavlu Krystýnovi za konzultace týkající se oblasti historie.

V neposlední řadě bych chtěl poděkovat své rodině, přátelům a všem ostatním, kteří mi pomáhali a podporovali při studiu.

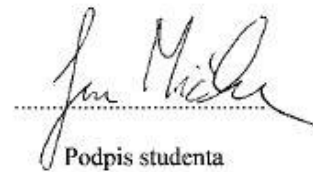
Motto :

„ Bohu ke cti, bližnímu ku pomoci.“

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Prohlašuji, že na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

V Uherském Hradišti 14.5.2015

Podpis studenta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 Z HISTORIE POŽÁRNÍ OCHRANY	11
1.1 DOBROVOLNÍ HASIČI ČESKA	11
1.2 DOBROVOLNÍ HASIČI V BÍLOVICÍCH	12
2 SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ A JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	21
2.1 SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	21
2.1.1 Orgány SDH, ostatní členové výboru a jejich povinnosti	22
2.2 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	25
2.2.1 Úkoly obecního úřadu v rámci požární ochrany	25
2.2.2 Operační způsobilost	30
2.2.3 Organizace jednotky JSDH	32
2.2.4 Akceschopnost JSDH	34
2.2.5 Statistické ročenky	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
3 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ BÍLOVICE	38
3.1 OBEC BÍLOVICE	38
3.2 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ BÍLOVICE	40
ZÁVĚR	57
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	58
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
SEZNAM OBRÁZKŮ	63
SEZNAM TABULEK	64
SEZNAM GRAFŮ	65
SEZNAM PŘÍLOH	66

ÚVOD

Mimořádné události různého původu provázejí lidstvo již od nepaměti. Postupně se s civilizačním vývojem zvyšovalo i nebezpečí požárů a potřeba jim organizovaně čelit, jednou z forem se staly sbory dobrovolných hasičů. Idea dobrovolné požární ochrany se šířila v Čechách především ve druhé polovině devatenáctého století. V roce 1877 bylo na teritoriu Čech již 152 požárních sborů. Hasičské sbory se staly též nositeli pokrokových myšlenek a významnou součástí kulturního života obcí. Postupně se prosazovala nezbytnost organizované přípravy, výcviku, kvalitního materiálního a personálního zabezpečení. Tuto skutečnost lze označit za trvalý trend.

Jako příklad lze uvést Sbor dobrovolných hasičů v Bílovicích, který se za svou téměř stopadesátiletou historii podílel na řešení mnoho mimořádných událostí v obci a jejím širokém okolí. Dovolím si konstatovat, že právě dobrovolní hasiči psali často historii obce jako takovou.

Žiji v Bílovicích a osobně se angažuji jako aktivní člen jednotky sboru. Především z tohoto důvodu jsem jako téma své bakalářské práce zvolil předmětnou problematiku. Jsem přesvědčen o jejím významu, stálé aktuálnosti a možném přínosu jejího zpracování.

Cílem bakalářské práce je v intencích historického vývoje analyzovat problematiku činnosti jednotky Sboru dobrovolných hasičů obce Bílovice, navrhnout opatření k odstranění případných nedostatků. Jako metodu zpracování práce jsem zvolil historicko-logickou a analyticko-syntetickou metodu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Z HISTORIE POŽÁRNÍ OCHRANY

1.1 Dobrovolní hasiči Česka

Historie hasičství sahá až do dávné minulosti. První zmínky o organizovaném boji s ohněm nalézáme ve starém Egyptě, Asýrii a Babylonu. Ve 3. stol. př. n. l. byla matematikem Ktésibem zkonstruována první stříkačka. Stalo se tak na území starého Řecka.

Ve starém Římě byla v roce 21 př. n. l. přijata první protipožární opatření. Pro boj s ohněm se používalo 600 otroků, avšak i to bylo málo. Z těchto důvodů byl císařem Augustem zřízen bezpečnostní oddíl, který čítal na 7000 mužů. Jejich vybavením byly přilbice, uniforma, žebříky, bourací nářadí, vědra na vodu a primitivní pumpy.

V dalších stoletích vývoj v oblasti požární ochrany silně zaostával. Hasební zásady byly primitivní, pro boj se živlem byly nejčastěji využívány řemeslné cechy. Jejich starostí bylo dodat při požárech určité množství nářadí a osob. Pro odvoz nářadí a vody byly od sedláků zapůjčovány koně.¹

V 17. století dochází k vydávání prvních požárních řadů. Jedním z průvodních jevů při požárech byly krádeže a rabování, jež se přísně trestalo. Samotný trest byl vykonán velmi rychle, pachatel byl nejčastěji vhozen do ohně. Aby bylo těmto situacím předcházeno, byl k požářišti zakázán přístup cizím osobám. Řád města Litomyšl doslova říká, že trest hrozí tomu, „*kdo by přiběhl s mošnou či pytlek hasiti.*“. Prvním dobrovolným sborem na našem území byl německý Dobrovolný hasičský sbor v Zákupích. Byl založen v roce 1854. O deset let později byl založen první český Dobrovolný hasičský sbor ve Velvarech.

Hasební technika se v našich zemích vyvíjela značně pomalu. Je-li pominuto nářadí každodenní potřeby², neexistovala do 18. století žádná účelová technika pro boj s ohněm. V tomto století byla dovážena do českých zemí převážně technika zahraniční. Šlo ve většině případů o koňmi tažené povozy,³ které byly nejčastěji francouzské nebo německé výroby.

¹ Podle hasičského řádu z roku 1611 dostal vozka, který první přivezl k ohni vodu, tři kopy míšeňských. Hasičům se při hašení podávalo pivo za obecní groš.

² Žebříky, kladiva apod.

³ Podobnou stříkačku vlastní nedaleké SDH Šarovy.

V roce 1750 byla vyrobena v Čechách jedna z prvních voznic. Byla jednoduché konstrukce a umožňovala dopravu vody a několika džberů. Voznice byly určeny pro dopravu vody, která se nejčastěji doplňovala z obecních kašen, studní, ale i rybníků.

Dalším velkým krokem v oboru požární techniky bylo zavedení parních stříkaček. V roce 1884 byla předána hasičům města Prahy první parní stříkačka vyrobená na území Čech. Výrobce byla firma R. A. Smékal. I když byly parní stříkačky ve své době velmi moderní, jejich efektivita hašení byla velmi nízká. Mohla za to dlouhá doba, která byla potřebná pro roztopení a vytvoření páry pohánějící píst s čerpadlem. Proto byly využívány spíše k obraně, než k boji s ohněm. Nevelkou, ale pro pohodlí významnou změnou, bylo zavedení pryžových obručí kol ve 20. letech 20. století. Do té doby měla kola obruč kovovou.

Postupem doby byla u pražských hasičů koňská spřežení vytlačena vozidly se spalovacím motorem. A v roce 1926 dostal profesionální hasičský sbor v Praze první požární automobil. Do okupace Československa v roce 1939 nedošlo v oblasti požární ochrany k žádným velkým změnám. V převážné části země byla používána stále vozidla tažená koňmi.

V poválečném období se dostala hasičům do rukou různorodá technika. Nejčastěji šlo o armádní nákladní, sanitní a spojovací vozy. Ty byly nejčastěji dodány z výzbroje spojenců, nemalou část tvořily i vozy německého původu. [3,33]

1.2 Dobrovolní hasiči v Bílovicích

Vznik dobrovolných hasičů v obci Bílovice se dá pomocí kronik vysledovat od šedesátých let 19. století. Již v této době vlastnila místní hrabata Vladimír a Zdeněk Logothetti malou hasičskou stříkačku, tzv. „knaustku“, která se převážela pomocí žebříňáku. První písemná zmínka o existenci zmiňované stříkačky je z roku 1860. Stříkačka byla uskladněná ve velkostatku, který spadal pod místní zámek. Obsluha stříkačky a hašení byla prováděna nejčastěji zaměstnanci velkostatku a přítomnými občany.

Tato, ač neorganizovaná skupina, zasahovala jak v domovské obci, tak i v okolních obcích. Za pomoc při požárech v letech 1861 a 1865 ve vesnici Kněžpole dostali bratři Logothetti-ové čestné občanství. [2]

Důležitým datem byl rok 1869, kdy se začal u požárů nosit jednotný oblek a červené čepice. Od roku 1871 byla prováděna pravidelná cvičení pod vedením hraběte Logothettiho. Tohoto roku jednotka zasahovala u požárů v Nedachlebicích a Částkově. Po jistou dobu

byl tento rok považován za počátek vzniku hasičského sboru, po roce 1896 se však připomíná letopočet 1869, a to z již zmiňovaného důvodu používání stejnokroje.

V této době činnost sboru nebyla ještě povolena c. a k. úřady a veškerá činnost byla spojena s hrabaty Logothettiovými. Jednotka neměla žádné stanovy, ani organizační řád.

Díky událostem ze dne 3. září 1873 se však situace začala měnit. Toho dne v sousedních Nedachlebicích vypukl ničivý požár. Z dochovaných záznamů bylo zjištěno, že požár byl hašen dvěma skupinami. První skupina trhala hořící ploty, aby zabránila dalšímu rozšíření požáru, druhá skupina byla na střeších a bránila postupujícímu ohni v zapálení dalších stavení.⁴ [8]

Na druhý den po události se zasahující muži sešli a na podnět pana faráře se rozhodli oficiálně založit hasičský sbor. S touto myšlenkou zašli za hrabětem Logothettim. Ten s myšlenkou souhlasil, ujal se sepsání stanov a vyřízení veškerých právních kroků s úřady.⁵ Stanovy hasičského sboru byly odsouhlaseny c.k. místodržitelstvím až na druhý pokus v roce 1874. Díky nemalému přispění k založení sboru je hrabě Vladimír Logothetti právem považován za zakladatele bílovských dobrovolných hasičů.

Dne 28. června 1874 proběhla první schůze, na které kromě místních hasičů, bylo přítomno i několik delegací a čestných hostů ze sousedních obcí. Prvním velitelem byl jmenován sám pan hrabě (seznam funkcionářů viz příloha I). Členové sboru skládali slib svému veliteli podáním ruky a slovy: "*Já slibuji.*". Za heslo bylo vybráno: "*Když bůh s námi, kdo proti nám*".⁶

Rozpory mezi hasiči řešil tzv. Čestný soud. Z protokolních knih bylo dohledáno, že mezi nejčastější spory patřilo "*nevhodné chování ve stavu podnapilém*" a "*nevodné chování vůči nadřízeným*". Každý z hasičů se automaticky stával členem čtenářského spolku, aby jak

⁴ U požáru se vyznamenal bílovský hasič Josef Koželuha. I přesto, že byl celý dům v plamenech, vběhl dovnitř a v zakouřené místnosti našel v kolíbce dítě, které nezraněné vynesl a předal je zoufalým rodičům.

⁵ Podle kronikáře obce p. Krystýna byly stanovy velmi podobny tehdejšími vojenským předpisům, které byly hraběti vzorem.

⁶ Heslo je napsáno na zvonu místního kostela, odkud bylo přejato.

praví protokolní kniha, *"vzdálil se rozpustilé společnosti a nedovolených kratochvil a ducha svého pilně vzdělával"*. [9]

Ještě v roce založení hasičského sboru byla potvrzena jeho opodstatněnost. V sousedních Mistřicích vypukl požár, který zachvátil velkou část obce. Za tuto situaci mohl vítr, který srážel plameny přeskakující z budovy na budovu. Požár byl hašen dvěma četami. První četa se podařilo probojovat do středu obce, začít hasit a bránit rozšíření ohně, druhá četa se taktéž snažila probojovat do obce, ale problém nastal v okamžiku, kdy narazila na vůz s mrtvým koněm, který zatarasil cestu. Hrozilo obklíčení čety ohněm, který se rychle šířil. S vypětím sil byl vůz odstraněn a četa pokračovala dále. Při požáru shořelo celkem 54 budov.⁷ O pár dní později vypukl další požár v nedalekém Kněžpoli, kde shořelo 26 stavení. I zde zasahovali hasiči z Bílovic. Ve smyslu zdokonalení boje s požáry, lze považovat založení organizované skupiny za zásadní zlom. Bez nadsázky také může být řečeno, že jde o významný historický mezník.

V době založení sboru věnoval hrabě 1000 zlatých, za které se nakoupilo různé nářadí pro boj s živlem. V zakoupeném materiálu byl například čtyřkolový a dvoukolový stříkač, žebře, džberovky apod. Nářadí bylo uskladněno ve skladišti v bývalém pivovare.

Na finanční podpoře se kromě domovské obce, která v té době přispívala ročně částkou 20 zlatých, podílely i obce okolní. Například sousední obec Mistřice přispívala částkou 25 zlatých ročně.

Dne 24. srpna 1884 vypukl požár v místní části Cihelny. Oheň zasáhl celou čtvrť a popelem lehlo 22 domů. Při hasebních pracích byl těžce poraněn hasič Josef Slováček, proto mu byla vyplacena částečná finanční kompenzace z hasičského podpůrného fondu.

Na výborové schůzi dne 14. května 1884 bylo rozhodnuto o zakoupení nové hasičské stříkačky od firmy Smékal. Ta byla během několika dní zakoupena. Zmiňovaná stříkačka se v hasičském skladišti nacházela ještě v 70. letech 20. století. [10]

Dne 17. září 1919 se konala oslava 50. výročí založení sboru. O 6 let později, v roce 1925 byl sbor požádán majitelem velkostatku o vyklizení skladiště. Bylo zvažováno několik

⁷ Hrdinským činem se vyznamenal hasič Karel Mikoška, který zachránil z hořícího domu matku s novorozencem.

variant, které měly vyřešit nastalý problém chybějících prostor. Zvítězil návrh nové výstavby požárního skladiště. Tato započala v roce 1926. Na stavbu bylo vypůjčeno 15 000 Kč z Hasičské pojišťovny. To bohužel nestačilo a muselo být vypůjčeno dalších 10 000 Kč. I přes značné množství vypůjčených peněz, nebyla tato částka dostatečná a zbytek prací zaplatil místní obecní úřad. V roce 1927 bylo do skladiště přestěhováno náradí a 2. září následujícího roku bylo skladiště vysvěceno místním farářem.

Obrázek 1. Výročí založení sboru v roce 1924 [34]

Z důvodu technické zastaralosti a nízké účinnosti stávající koněspřežné stříkačky byla dne 10. června 1938 zakoupena za 17 000 Kč motorová stříkačka DS-4 od firmy Slavia Napajedla.⁸ [2]

Během německé okupace byly přijaty nové stanovy. Stalo se tak na schůzi dne 14. října 1939. Po dobu války se nepovolovaly volby nových funkcionářů, ti zůstávali ve svých funkcích až do osvobození v roce 1945.

Na konci války došlo k neštěstí, jenž se smutně zapsalo jak do obecní kroniky, tak do kroniky hasičů. Ustupující německá vojska zničila všechny mosty v obci, veškerá doprava tedy musela jezdit provizorně přes brod, který se nacházel hned vedle mostu. Brod byl

⁸ Tato stříkačka se dodnes nachází ve vlastnictví sboru a díky obětavé péči strojníků je stále provozuschopná.

však při ústupu podminován německými ženisty. Na popud velitele Rudé armády byli povoláni místní hasiči, aby odstranili zbytky mostu. Během provádění likvidačních prací najel ruský vůz na minu a došlo k explozi. Ta měla za následek usmrcení koní, vozky a hasiče Oldřicha Králíka. Dalších pět hasičů utrpělo různě těžká zranění.

Ihned po skončení války byl přednesen návrh na zakoupení vozidla pro přepravu mužstva a hasebních prostředků. Pro nedostatek financí a na popud starších hasičů, ale z realizace návrhu sešlo. Dne 18. ledna 1948 došlo ke konfliktu mezi staršími a mladšími členy sboru. Při volbách na valné hromadě zvítězilo starší křídlo členů, volbu však několik členů neakceptovalo a na protest vystoupili ze sboru. Byl podán protest u Okresní hasičské jednoty a situace vyústila v uspořádání nové valné hromady, konané dne 22. února.

Do situace v této době výrazně zasáhlo i dění únorových událostí, které vedlo k nástupu Komunistické strany k moci a rovněž ovlivnilo i situaci v hasičském sboru v Bílovicích. Dne 5. března 1948 bylo vyhlášeno místním rozhlasem, že rozhodnutím Místního národního výboru a Místním akčním výborem Národní fronty se hasičský sbor rozpouští. Nikoho tehdy nezajímalo, že je toto rozhodnutí proti stanovám.

Dne 21. března proběhla valná hromada nově ustanoveného hasičského sboru. To vše pod dohledem předsedy MNV a člena akčního výboru. V roce 1951 se hasičský dobrovolný sbor přejmenoval na Veřejné požární družstvo Místního národního výboru v Bílovicích. O dva roky později došlo k další změně a organizace byla přejmenována na Československý svaz požární ochrany v Bílovicích.

I přes pohnutou dobu, jakou byla v 50. léta, vzrůstal počet členů sboru, do roku 1958 vstoupilo do sdružení okolo 80 nových členů. V průběhu roku 1954 se začaly organizovat soutěže o nejlepší požární družstva a už v začátcích těchto soutěží družstvo z Bílovic prokázalo své dovednosti. V okrskové soutěži skončilo na prvním místě a postoupilo do 2. kola celostátní soutěže. V roce 1956 při 2. kole celostátní soutěže skončilo družstvo žen a družstvo dorostenek na prvním místě, dorostenci a žačky na druhém místě. Družstvo mužů tehdy skončilo na čtvrtém místě. [11,12]

Další významnou událostí bylo zakoupení vozidla Praga AN v roce 1955. Cena vozu byla stanovena majitelem na částku 95 000 Kč.⁹ V roce 1958 byla Praga AN převedena do Boršic a organizaci bylo přiděleno vozidlo Praga RN. Tento vůz pocházel z vlastnictví armády, kde sloužil jako sanita. Aby jej bylo možné využívat jako požární vůz, byly na vozidle provedeny rozsáhlé technické úpravy.

Koncem roku 1956 bylo z rezerv vojenské správy přiděleno vozidlo Dodge WC-51. Díky dochovaným inventárním knihám bylo zjištěno, že vozidlo sloužilo až do roku 1973.¹⁰ [7]

Obrázek 2. Hasiči před vozem Dodge 60. léta 20. století [34]

⁹ Zajímavostí je, že MNV Bílovice na koupi vozidla vůbec nepodílelo a potřebnou částku si hasiči vybrali mezi sebou.

¹⁰ Vozidlo bylo kvůli poruše motoru odprodáno na blíže nespecifikované místo v Olomouckém kraji. Podle sběratele p. Kellnera se nachází u soukromého sběratele ve městě Tovačov. Vozidlo je zrestaurováno do podoby vozidel americké armády.

Mezi významné události z 50. let patří datum 5. července 1958, kdy se přes Bílovice ve večerních hodinách přehnala bouře, která byla doprovázena silnou průtrží mračen, při níž spadlo velké množství dešťových srážek. Místní potok, ve kterém byla po předchozích deštích výrazně zvýšená hladina vody, přestal nápor vody zvládat a došlo k jeho vylití. Byl zatopen střed obce, části Rybník a Dolní konec zhruba 120 cm vody. Na pomoc hasičům, při zvládnutí situace, přijelo kromě okolních požárních jednotek i 200 vojáků z uherskohradištské vojenské posádky. [12]

V roce 1961 se z důvodu nedostačující skladovací kapacity zbrojnice začalo s jejím rozšiřováním. Práce byly prováděny brigádnicky a materiál na rekonstrukci poskytl MNV. Z inventárních knih lze vyčíst, že se v inventáři v té době nacházela dvě terénní vozidla GAZ-69. Poslední zmínka o těchto vozidlech je z roku 1976 a nachází se v Inventární knize, kde je napsáno doslova „Vyřazen vůz GAZ do sběru.“ [7]

V roce 1979 nahradil vozidlo Praga nový vůz Avia 30 DA-12, která pozdvihla úroveň vybavenosti jednotky. V průběhu 80. let byl pro jednotku získán první cisternový vůz, a to Škoda 706 AKV. Přesnější informace odkud a kdy bylo vozidlo pořízeno, se z důvodu chybějících záznamů nepodařilo z kronik dohledat.¹¹ [13]

Obrázek 3. Škoda 706 AKV v akci [35]

¹¹ Podle pamětníků měl být přiřazen odněkud z Uherskobrodsko, informace je však neověřená.

Počátkem 90. let proběhla rekonstrukce interiéru zbrojnice, kdy došlo k zrenovování sanitárního zařízení a objekt byl kompletně vymalován.

V roce 1997 byla celá Morava postižena ničivými povodněmi. Domovská obec, s výjimkou několika zaplavených sklepů, nebyla výrazně postižena. Hůře na tom bylo město Uherské Hradiště, přes které protéká řeka Morava. Ta se 11. července vylila z koryta a zaplavila převážnou část města. K řešení této krizové situace byla povolána i jednotka z Bílovic. Ta zasahovala v prostorách podniku Mesit a měla za úkol pomáhat čerpat vodu a čistit zaplavené prostory. Při této akci bylo odpracováno více než 5000 hodin. Zasahující hasiči se střídali ve směnách a ještě zvládali chodit do zaměstnání.

Z důvodu technické zastaralosti a špatnému stavu vozidla Škody 706 AKV byla zakoupena od SDH Kunovice TATRA 148 CAS-32.¹² V roce 2008 bylo pro potřeby sboru zakoupeno od SDH Halenkovice vozidlo AVIA 31.1 SPO N1. Předchozí vozidlo kvůli nedostatečné kapacitě míst přestalo vyhovovat. O rok později, pomocí dotace z GŘ HZS Zlínského kraje a obce Bílovice bylo pořízeno vozidlo CAS-15 MAN TGM 13.280 M2R. Předchozí zásahové vozidlo se totiž nacházelo ve stavu, kdy se uvažovalo o jeho kompletní rekonstrukci, úplné likvidaci nebo koupi nového vozu.

¹² Při opravě v roce 2006 vyteklo z páteřového rámu 15 litrů vody. Tatra byla původními majiteli použita při evakuaci uherskohradištské nemocnice při záplavách v roce 1997. I taková úsměvná historka svědčí o kvalitách tohoto, dnes již legendárního, vozu.

Obrázek 4. Vozidlo CAS-15 MAN TGM 13.280 M2R. [38]

Od roku 2010 jednotka vyjížděla k velkému počtu mimořádných událostí. Za zmínku stojí dva velké požáry. První z roku 2011, kdy hořel průmyslový objekt v Chropyni. Druhý se udál o dva roky později, kdy hořel sklad elektroniky ve Zlíně. [2]

Pomoc bližnímu je samozřejmostí již mnoho století a to jednak napříč generacemi, tak i širokým politickým spektrem. A jsem si téměř jistý že jedním z důkazů může být téměř 150letá historie Sboru dobrovolných hasičů v Bílovicích. Jednotky dobrovolných hasičů, vedle svých profesionálních kolegů, se nemalou částí podílejí zachování bezpečí v naší společnosti. Budoucnost ukáže, zda si svou potřebnost dokážou obhájit, jako tomu bylo dodnes.

2 SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ A JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

2.1 Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů lze definovat jako občanské sdružení pracující na úseku požární ochrany, které je organizační složkou Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále SH ČMS). Jejich úkolem je převážně výchova mládeže, prevence, organizace požárních závodů a kulturního vyžití v obci. Jedná se o největší občanskou organizaci v České republice, která čítá na 347 675 evidovaných členů. Ti jsou organizováni v 7781 sborech. Nemalou část sdružení tvoří děti a mládež do 18 let. Těch můžeme napočítat na 47 801. Organizace probíhá dle stanov SH ČMS z roku 2014, které upravují vztahy uvnitř sdružení. Organizace SH ČMS probíhá na územním principu, kdy obvody působnosti se zpravidla shodují s územně správním členěním ČR. Sbor se skládá s členské základny a volených orgánů sboru, které jsou voleny na valných hromadách. [16]

Jednotlivé struktury SH ČMS :

- ústřední orgány s celostátní působností
- krajské orgány s působností v kraji nebo v hlavním městě Praze
- okresní orgány s působností v rámci okresu nebo města
- okrskové orgány s působností v rámci okrsku
- sbory dobrovolných hasičů s působností v rámci města, obce nebo místní části

Mezi orgány sboru se řadí valná hromada, výbor, starosta, náměstek starosty, velitel a vedoucí zájmových kolektivů. [4]

Legislativa

Jako každé sdružení je SH ČMS spolkem podle zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku. Toto sdružení působí na úseku požární ochrany ve smyslu zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. SH ČMS je pokračovatelem organizace hasičstva a právním nástupcem ČSPO ČSFR. Sdružení bylo založeno dne 9. 4. 1991. Vzniklo registrací ve smyslu ust. § 6 odst. 1, § 9 odst. 1 zákona o sdružování občanů a jako Spolek se přetřansformovalo na základě zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku [16].

2.1.1 Orgány SDH, ostatní členové výboru a jejich povinnosti

Starosta SDH

Starosta je považován za vrchního představitele SDH, zastupuje sbor při jednání s ostatními orgány a organizacemi. Kromě vyřizování běžných záležitostí rozhoduje také o záležitostech svěřených mu výborem. Starosta je také zodpovědný za dodržování stanov a plnění usnesení a závěrů vyšších orgánů.

Náměstek starosty

Činností náměstka starosty je být nápomocen starostovi SDH. Zastupuje jej v jeho nepřítomnosti, plní úkoly svěřené mu starostou nebo výborem, podílí se na přípravě kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí.

Velitel SDH

Pokud se nejedná o tutéž osobu, spolupracuje s velitelem JSDH. Odpovídá za naplnění stavu jednotky, doplnění záloh, dokumentaci, připravenost jednotky, připravenost hasicí techniky a zpracovává zprávy pro nadřízené úřady.

Zástupce velitele

Jakožto velitelův zástupce plní velitelem svěřené úkoly. Podílí se na přípravě taktických cvičení a v době nepřítomnosti velitele jej zastupuje.

Strojník

Úkolem strojníka je zajistit údržbu techniky a udržovat techniku v provozuschopném stavu. K ostatním povinnostem patří vedení knihy o provozu strojů a dokumentace o způsobilosti řidičů.

Referent materiálně-technický

Jeho činností je dbát na správné používání a uložení požární výstroje a vedení evidence. Spolu s velitelem předkládá OU návrhy na zakoupení nebo vyřazení výstroje.

Referent mládeže

Je zároveň vedoucím kolektivu mladých hasičů. Organizuje a řídí jeho činnost, zapojuje mládež do celostátní hry Plamen. Vychovává nové nástupce do řad hasičů.

Referentka žen

Úkolem referentky žen je získávání nových členek do sboru. Taktéž se podílí na výchově mládeže a na pořádání kulturních akcí. Prezentuje podněty a návrhy ostatních žen, případně členek závodního družstva, na výborové schůzi.

Kronikář

Zachycuje život a dění v SDH. Shromažďuje veškeré materiály dokumentující činnosti sboru.

Hospodář

Odpovídá výboru SDH za dodržování právních předpisů a směrnic vztahujících se k hospodaření a vedení účetnictví. Vede finanční deník, účetnictví, evidenci akcií a majetku SDH. Doklady o hospodaření předkládá starostovi SDH, kontrolní a revizní radě.

Kontrolní a revizní rada

Jedná se o zvláštní kontrolní orgán, který působí ve sborech, kde členskou základnu tvoří nejméně 30 členů. Dohlíží na plnění stanov SH ČMS a hospodaření SDH. Rada musí být nejméně tříčlenná a na valné hromadě předkládá zprávu o hospodaření SDH.

Revizor účtů

Revizor účtů je funkce, kterou je možno volit u sborů s počtem členů nižším než 30. Jeho působnost je zaměřena pouze na hospodářskou činnost. Vykonávání ostatních činností má za úkol starosta nebo výbor SDH.

Referent prevence a výchovné činnosti

Cílem tzv. "*preventisty*" je popularizování požární ochrany veřejnosti, a to nejčastěji místními informačními prostředky. Provádí přednášky pro školní mládež a obyvatelstvo. Dále pak spolupracuje s OU na úseku požární ochrany, kde je nápomocen při tvorbě obecně závazných vyhlášek. Je zodpovědný výboru SDH za provádění a plnění úkolů na úseku požární ochrany. [5]

Referent ochrany obyvatelstva

Referent OO může obecnímu úřadu pomáhat s úkoly, které jsou obci dány právními předpisy. Dále pak může spolupracovat s OU při organizaci systému varování obyvatelstva a provádět osvětu mezi občany. Spolupracuje s pedagogy na základních školách vyučujícími

předmět ochrany obyvatelstva, kde je nápomocen při předvádění praktických ukázek. Na pokyn starosty může být členem bezpečnostní rady obce nebo krizového štábu.

Bezesporu se dá říci, že jde o nejmladší a stále se rozvíjející se formu činnosti. Pro uchazeče o tuto funkci je prováděn kurz s označením TOOB-16 Technik ochrany obyvatelstva. Délka trvání kurzu, je stanovena na 16 hodin. V samotném kurzu je řešena:

- úvod do problematiky a vztahená legislativa
- varování a informování obyvatelstva
- evakuace obyvatelstva
- nouzové přežití obyvatelstva a humanitární pomoc
- činnost jednotek při povodních a poškození budov
- nebezpečné látky a ochrana jednotlivce při úniku nebezpečných látek
- psychosociální péče o postižené obyvatelstvo a preventivně výchovná činnost obyvatel

Na závěr kurzu jsou prověřeny nabyté znalosti uchazečů. Pro odbornou přípravu bylo vydáno také několik publikací a prezentací. Ty jsou kromě tištěné verze dostupné ve verzi elektronické, a to například na webu SH ČMS. Jako příklad může být jmenován Metodický manuál pro přípravu techniků ochrany obyvatelstva. Po prostudování této publikace jsem dospěl k závěru, že při aplikaci na místní podmínky, je pro technika OO dobrým rádčem.

Další školení ve prospěch zkvalitnění procesů ochrany obyvatelstva jsou plánována a průběžně organizována. Dne 15. a 16. dubna byl pořádán u HZS JMK Tišnov kurz TOOB-16 pro 20 nových techniků. Cílem kurzu bylo připravit uchazeče na problematiku a úskalí ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech. V rámci výcviku byli například seznámeni s mobilním kontejnerem nouzového přežití a proběhl nácvik jeho použití v praxi. Stranou pozornosti nezůstala oblast varování a vyrozumění, nouzového přežití, evakuace, týlového zajištění a na protipovodňovou problematiku. [5,30]

Jednotku sboru dobrovolných hasičů nelze ztotožňovat s místní organizací SDH. Na rozdíl od členů JSDH obce je pozice člena občanského sdružení v jiné právní kategorii.¹³ V souladu s právní úpravou je však SDH umožněno poskytnout pomoc obcím na úseku požární ochrany.

Jen málo společenských či zájmových organizací se může pochlubit tak dlouholetou historií, péčí o mládež a působností na poli požární ochrany. Dnes už jen těžko někdo spočítá, kolik bylo vychováno budoucích dobrovolných, ale i profesionálních hasičů. Ti dnes a denně riskují své životy ve prospěch záchrany zdraví, života a majetku.

2.2 Jednotka sboru dobrovolných hasičů

Za jednotku požární ochrany se považuje organizovaný útvar s vnitřní hierarchií a dělbou práce. Útvar je tvořen hasiči, požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany.

Jejich prioritními úkoly jsou:

- požární zásah
- záchranné a likvidační práce
- technická pomoc při odstraňování následků mimořádných událostí
- čerpání vody
- pomoc při pátrání a vyhledávání osob

Jednotky požární ochrany kromě zmíněných úkolů plní úkoly na úseku ochrany obyvatelstva a civilní ochrany. [17]

2.2.1 Úkoly obecního úřadu v rámci požární ochrany

Zřizovatelem JSDH je obec a to podle § 29 Obec a obecní úřad ze Zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně a o změně některých zákonů, (dále jen Zákon o PO). [6]

Úkoly obce :

- zřízení JSDH obce
- poskytování odměn členům za hašení požárů, záchranné a likvidační práce a jiných mimořádných událostí

¹³ Sdružení občanů, totiž není oprávněno obcím nebo státním orgánům ukládat úkoly.

- udržování JSDH obce v akceschopném stavu
- zabezpečení odborné přípravy JSDH obce
- zabezpečení materiální a finanční potřeby JSDH obce
- zabezpečení péče o členy JSDH obce, členy jiných jednotek a osob vyzvaných k poskytnutí osobní pomoci podle §18 ze Zákona o PO, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo o déletrvajícím zásahu na území obce
- poskytnutí náhrady ušlého výdělku členu JSDH obce
- zabezpečení a uhrazení preventivní prohlídky pro členy JSDH obce
- zabezpečení výstavby a údržby objektu PO a požárně bezpečnostních zařízení pro potřeby svého územního obvodu
- zpracování stanovené dokumentace PO
- zřízení ohlašovny požáru a míst, odkud jde požár ohlásit
- zabezpečení zdrojů vody pro hašení požáru a jejich trvalou použitelnost a stanovení dalších zdrojů vody pro hašení požárů a zajištění podmínek pro jejich trvalou použitelnost
- umožnění dislokace jednotek HZS v katastrálním území obce podle nařízení kraje a přispívání na provoz a výbavu těchto jednotek
- spolupráce se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení PO
- organizace preventivní výchovné činnosti
- vydávání obecně závazných vyhlášek jako požární řád obce a stanovení podmínek k zabezpečení PO při akcích, kde je zúčastněno větší množství osob

Obecní úřad má také na úseku PO za úkol:

- zajištění účasti velitelů a strojníků JSDH obce na odborné přípravě
- zajištění úkolů PO při vyhlášení stavu ohrožení státu a válečného stavu

Své specifické úkoly mají i vybrané obecní úřady:

- zabezpečení hašení požárů a záchranných prací při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech mimo svůj obvod a to podle požárního poplachového plánu kraje
- zabezpečení akceschopnosti JSDH obce k zásahům mimo svůj obvod

- na základě nařízení kraje, kterým jsou stanoveny podmínky pokrytí jednotkami PO, zabezpečit nepřetržitou pohotovost mimo pracoviště minimálně jedné jednotky požárního družstva o sníženém početním stavu

Dále se o úkolech obce zmiňuje Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích a o změně některých zákonů :

- předmětem činnosti svazků obcí podle § 50/1 jsou úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata
- rozhodování zastupitelstva o majetkoprávních úkonech a to ve směru poskytování dotací nad 50 000 Kč pro účely PO a jiných organizací a to podle § 85

[14]

Podle nařízení vlády č.172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů podle § 1 obec vede dokumentaci, kterou tvoří:

- dokumentace o zřízení JSDH obce nebo zřízení společné jednotky
- řád ohlašovny požárů
- dokumentace k zabezpečení preventivně výchovné činnosti
- požární řád obce
- dokumentaci sloužící k zabezpečení požární ochrany při akcích, na kterých je zúčastněno větší množství osob
- dokumentaci úkolů požární ochrany pro období válečného stavu a stavu ohrožení státu

Úkoly pro obecní úřad při krizových situacích řeší Zákon č.240/200 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen krizový zákon) ze kterého vyplívá následující:

Povinnosti starosty dle § 21:

- starosta obce společně s ostatními orgány obce zajistí připravenost obce na řešení krizové situace
- starosta obce může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán a to za účelem příprav na krizové situace

- za krizové situace zajišťuje provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce. Podnikající fyzické osoby a právnické osoby jsou povinny tato opatření splnit
- starosta obce má za povinnost plnit úkoly stanovené starostou obce s rozšířenou působností a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a opatření uvedené v krizovém plánu obce s rozšířenou působností
- starosta odpovídá za využívání komunikačních prostředků, informačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra

V době krizového stavu starosta obce má na starosti:

- zabezpečit varování a informovanost osob, které se nacházejí na území obce před hrozícím nebezpečím. Vyrozumění orgánů krizového řízení, pokud již tak nebylo učiněno HZS
- nařízení a organizace evakuace osob z ohrožených míst obce
- organizace činnosti obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva
- zajištění organizace dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace

Tyto povinnosti může starosta převést na předem stanoveného zmocněnce, který je za tímto účelem jmenován

Obecní úřad za účelem zajištění připravenosti obce na mimořádnou událost dále :

- organizuje přípravu obce na krizové situace
- poskytuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podklady a informace pro zpracování krizového plánu
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob, shromažďuje a předává údaje obci s rozšířenou působností
- vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob za stavu nebezpečí, shromažďuje a předává údaje obci s rozšířenou působností
- podílí se na zajišťování veřejného pořádku
- plní úkoly, které byli stanoveny krizovým plánem obce s rozšířenou působností pro přípravu na krizové situace a jejich řešení

Obecní úřad má také za úkol seznámit právnické a fyzické osoby s charakterem možného ohrožení, připravenými opatřeními proti krizové situaci a způsoby jejich provádění.

Podle § 22 je při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí starosta obce zajišťuje provedení krizových opatření. Pokud je nutné k tomuto účelu vydat nařízení obce, nabývá toto nařízení platnosti v okamžiku vyvěšení na úřední desku obecního úřadu. Nařízení lze zveřejnit též jinými prostředky, jakož jsou hromadné sdělovací prostředky a místní rozhlas. Stejněho postupu se používá při vyhlásování změn již dříve vydaných nařízení.

Veškeré náklady pro provedení krizových opatření uhrazuje obec z obecního rozpočtu. [15]

Dalším zákonem, vytyčujícím OU úkoly je Zákon č.239/2000 o IZS a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ze kterého plynou další povinnosti pro orgány obce podle § 15 :

- orgány obce mají na starosti zajištění připravenosti obce na mimořádnou událost, provádění záchranných a likvidačních prací a podílení se na ochraně obyvatelstva

Obecní úřad má na starosti také:

- provádění přípravy obce na mimořádnou událost
- podílet se na provádění záchranných a likvidačních prací společně se složkami IZS
- zajistit varování, evakuaci a ukrytí osob před hrozícím nebezpečím, pokud nestanoví jinak zvláštní právní předpis
- hospodaření s materiálem civilní ochrany
- poskytnout HZS kraje podklady a informace potřebné k zpracování havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu
- podílet se na zajištění nouzovém přežití obyvatel obce
- vést evidenci a provádět kontrolu staveb civilní ochrany nebo staveb, kterých se dotýkají požadavky civilní ochrany v obci

Obec je též oprávněna zřizovat zařízení civilní ochrany. Při plnění úkolů ochrany obyvatelstva a zřizování těchto zařízení jsou obce povinny postupovat podle tohoto zákona a zvláštního právního předpisu. Obecní úřad také seznamuje fyzické a právnické osoby v obci charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Za tímto účelem má také za úkol organizovat jejich školení. Obecní úřad, je také dotčeným orgánem při rozhodování umístování a povolování staveb, změnách staveb a změnách v užívání staveb, odstraňování staveb, při odstraňování staveb a při rozhodování o povolení a odstraňování terénních úprav a zařízení.

Podle § 16 starosta obce má při provádění záchranných a likvidačních prací za úkol:

- zajištění varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím
- organizace evakuace osob z ohroženého území obce, a to ve spolupráci s velitelem zásahu nebo se starostou obce s rozšířenou působností
- organizace činnosti obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce
- je oprávněn k výzvě fyzických a právnických osob k poskytnutí věcné nebo osobní pomoci

Obec má ve směru ochrany obyvatelstva celou škálu úkolů a povinností. Ty jsou stanoveny výše zmiňovanými zákony a vyhláškami. Musí však být zmíněno, že celá řada z nich, si je velmi podobných ne-li stejných.

2.2.2 Operační způsobnost

Každá z jednotek požární ochrany má operační hodnotu, která zařazuje jednotku do určité kategorie. Operační hodnota vypovídá o tom, jaká je schopnost jednotky zahájit a provádět zásah. Určuje také postavení jednotky v systému.

Operační hodnotu jednotky tvoří:

- doba výjezdu
- působnost jednotky

Jednotky rozdělujeme podle kategorií na:

- **JPO I** - Jednotka HZS kraje. Je zabezpečen výjezd jednoho až tří družstev v plném (1+5) nebo zmenšeném (1+3) početním stavu popř. jejich kombinací.
- **JPO II/1** - Jednotka SDH obce. Je zabezpečen výjezd družstva o zmenšeném početním stavu (1+3)
- **JPO II/2** - Jednotka SDH obce. Je zabezpečen výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu (1+3)
- **JPO III/1** - Jednotka SDH obce. Je zabezpečen výjezd družstva o zmenšeném početním stavu (1+3)
- **JPO III/2** - Jednotka SDH obce. Je zabezpečen výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu (1+3)

- **JPO IV** - Jednotka HZS podniku. Je zabezpečen výjezd družstva o zmenšeném početním stavu (1+3)
- **JPO V** - Jednotka SDH obce. Je zabezpečen výjezd družstva o zmenšeném početním stavu (1+3)
- **JPO VI** - Jednotka SDH podniku. Je zabezpečen výjezd družstva o zmenšeném početním stavu (1+3)

Základní úkoly JPO vycházejí ze Zákona o PO a to podle § 70, ve kterém je uvedeno, že jednotka:

- provádí požární zásah podle příslušné dokumentace požární ochrany nebo při soustředění sil a prostředků
- provádí záchranné práce při živelných pohromách a jiných MU
- neprodleně podává zprávy o svém výjezdu a zásahu HZS kraje, pod který územně spadá

Rozdíly mezi JPO nejlépe vystihuje následující tabulka.

Tabulka 1. Kategorie JPO [Zdroj: vlastní]

Jednotka PO		Doba výjezdu	Působnost	Optimální vzdálenost pro dojezd k zásahu	Efektivní doba jízdy
Kategorie	Druh	min.		km	min
JPO I	Jednotka HZS Kraje	2	Územní	15-20	18
JPO II	Jednotka SDH obce	5		7,5-10	10
JPO III		10			
JPO V		10			
JPO IV	Jednotka HZS podniku	2	Místní	do 5	5
JPO VI	Jednotka SDH podniku	10			

2.2.3 Organizace jednotky JSDH

Jednotku PO kromě hasičů tvoří požární technika a věcné prostředky požární ochrany. Hasiči se dále v jednotce dělí do čet, družstev, družstev o zmenšeném početním stavu a skupin. Četa se dělí na 2-3 družstva nebo na skupiny. Družstvo je tvořeno velitelem družstva a pěti hasiči, družstvo o zmenšeném početním stavu třemi hasiči a velitelem. Skupinu tvoří vedoucí skupiny a minimálně jeden hasič. Ořadem se rozumí jednotka, která se skládá z hasičů nejméně dvou druhů jednotek PO, jedné jednotky PO a osob ze složek IZS a nebo z jednotky a osob poskytujících osobní a věcnou pomoc [18].

Každý z členů v jednotce má své místo a zařazení, proto členy jednotky můžeme také rozdělit podle jejich funkcí:

Velitel jednotky

Řídí jednotku v organizačním řízení. V operačním řízení velí jednotce při zásazích, provádí průzkum, určuje priority zásahu a rozhoduje o záchraně a o pořadí zachraňovaných. Při

evakuaci osob, kterou může nařídit, určuje způsob jejího provedení a rozhoduje o pořadí evakuovaných osob. Dále také provádí záchranné a hasební práce. Vede veškerou dokumentaci týkající se JSDH a předkládá OU návrhy na zlepšení chodu jednotky.

Velitel družstva - zástupce velitele

Zastupuje velitele po dobu jeho nepřítomnosti. V operačním řízení velí jednotce při zásazích, provádí průzkum, určuje priority zásahu a rozhoduje o záchraně a o pořadí zachraňovaných. Při evakuaci osob, kterou může nařídit, určuje o způsobu jejího provedení a o pořadí evakuovaných osob. Dále také provádí záchranné a hasební práce. Podle metodiky práce velitele jednotky, provádí školení členů jednotky.

Velitel družstva

V operačním řízení velí jednotce při zásazích, provádí průzkum, určuje priority zásahu a rozhoduje o záchraně a o pořadí zachraňovaných. Při evakuaci osob, kterou může nařídit, určuje o způsobu jejího provedení a o pořadí evakuovaných osob. Dále také provádí záchranné a hasební práce. Podle metodiky práce velitele jednotky, provádí školení členů jednotky.

Strojník - technik strojní služby

Vede evidenci o svěřené požární technice a věcných prostředků PO a stará se o její provoz. Provádí údržbu a drobné opravy. Řídí mobilní techniku a má oprávnění k použití výstražného zvukového a rozhlasového zařízení. Na příkaz velitele provádí hasební a likvidační práce.

Strojník

Řídí mobilní techniku a má oprávnění k použití výstražného zvukového a rozhlasového zařízení. Provádí údržbu a drobné opravy. Na příkaz velitele provádí hasební a likvidační práce.

Hasič - technik chemicko-technické služby

Vede evidenci o svěřených prostředcích chemicko-technické služby a provádí jejich zkoušky a revize. Vede evidenci o nasazených prostředcích a o členech, kteří je použili. Na příkaz velitele provádí hasební a likvidační práce.

Hasič - technik spojové služby

Vede evidenci o svěřených spojovacích prostředcích, stará se o jejich provoz a údržbu. Na příkaz velitele provádí hasební a likvidační práce.

Hasič

Na příkaz velitele provádí hasební a likvidační práce.

[19]

2.2.4 Akceschopnost JSDH

Je podmíněna několika faktory. Základem je zřizovací listina nebo příslušná smlouva. Dále pak platný jmenovací dekret velitele jednotky, aktuální seznam členů jednotky, doklad o zdravotní způsobilosti členů pro výkon služby a dokumentace o odborné způsobilosti členů. Zdravotní způsobilost členům vydává praktický lékař při periodických kontrolách, u kterého jsou tito členové registrováni. Tyto lékařské preventivní kontroly se konají jedenkrát za rok. Vlastní-li člen jednotky oprávnění NDT-16, chodí jednou ročně na vyšetření do nemocnice na plicní oddělení. Může být provedena mimořádná preventivní prohlídka a to:

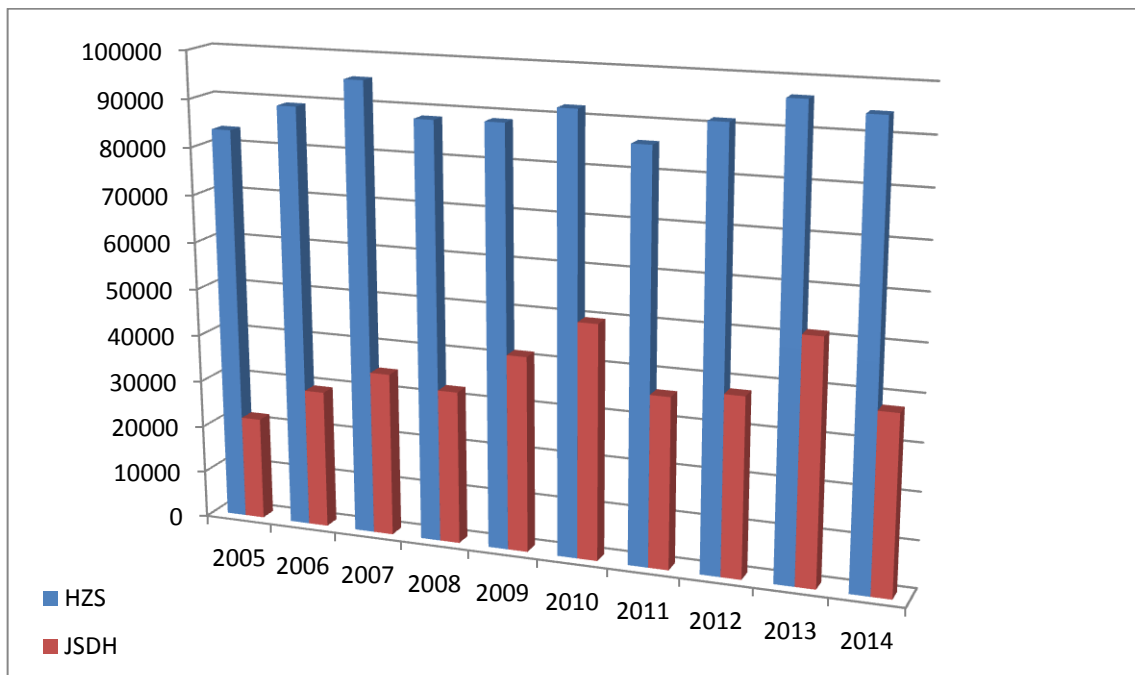
- na podnět velitele JSDH
- na osobní žádost člena
- na podnět ošetřujícího lékaře

U JSDH probíhá pravidelná odborná příprava, a to v minimálním rozsahu 40 hodin za kalendářní rok. U jednotek kategorie JPO II je doporučeno, aby minimálně 16% přípravy probíhalo ve spolupráci s HZS kraje. Členové, kteří vstoupí do jednotky, musí minimálně do jednoho roku absolvovat školení vedené velitelem podle osnov stanovenými MV GŘ HZS ČR. Školení probíhá v rozsahu 40 pracovních hodin. Požadavky na odbornou způsobilost u JSDH jsou stanoveny pouze pro funkci velitele jednotky a funkci strojníka. Získanou odbornou způsobilost prodlužují po 5 letech a nebo průběžným každoročním školením po dobu 5 let.

V JSDH obce nebo podniků hasiči neslouží ve směnách. Avšak u jednotek kategorie JPO II je stanoven minimální počet hasičů, kteří při vyhlášení zajistí výjezd. [18]

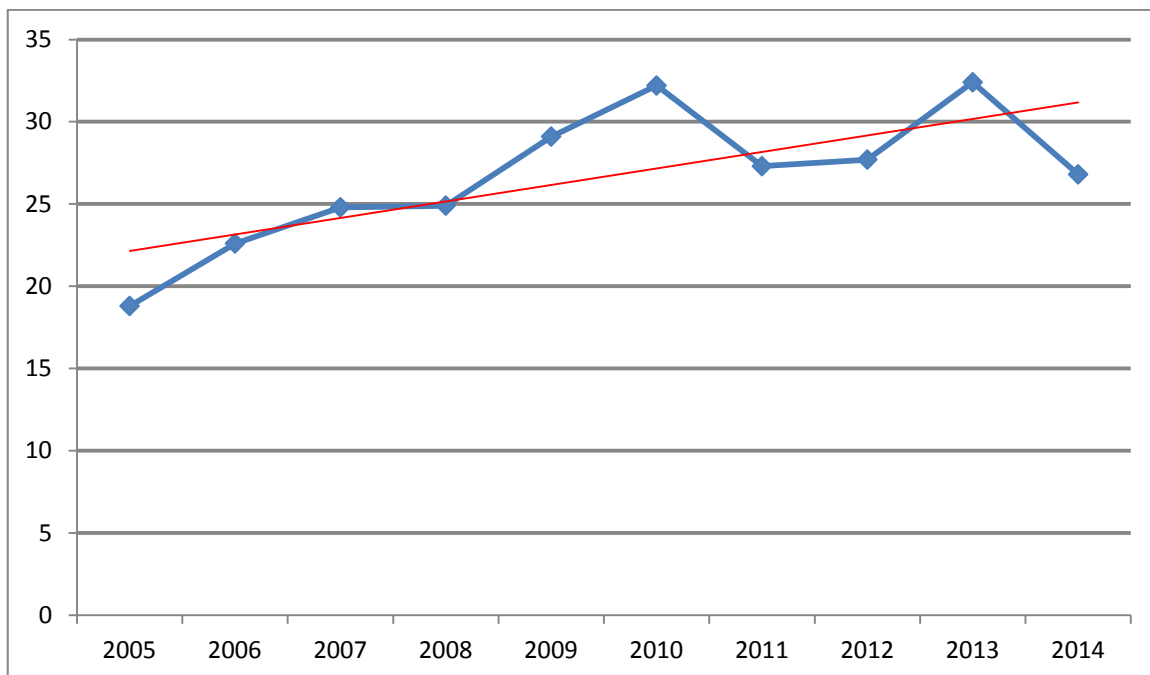
2.2.5 Statistické ročenky

Každým rokem vydává MV-GŘ HZS statistickou ročenku, pojednávající o činnosti JPO. Díky jejich dobré dostupnosti z webových stránek HZS ČR, tak mohla být zmapována činnost jak jednotek HZS tak i JSDH.

Graf 1. Zásahy JPO [Zdroj: vlastní]

Na základě poskytnutých údajů byl sestaven graf, který vypovídá o počtu zásahů JPO za uplynulých 10 let. Největší počet zásahů jednotkami HZS byl zaznamenán v roce 2013, kdy jednotky vyjízděly k 96 564 zásahům. Oproti tomu nejmenší počet zásahů byl zaznamenán v roce 2005, kdy jednotky HZS vyjízděly k 83 488 událostem. Pro nás jsou však důležitější data o JSDH. Ty mají se svými profesionálními kolegy shodný nejsilnější a nejslabší rok, kdy v roce 2005 měli 21 848 výjezdů a v roce 2013 vyjízděli k 51 404 výjezdům.

Graf 2. Zásahy JSDH obcí [Zdroj : vlastní]

Dalším grafem, který bylo z dat možné sestavit, je graf ukazující podíl JSDH obcí na zásahové činnosti. Z něj je možné vyvodit, že podíl jednotek u zásahů má rostoucí tendenci. Ta je ovšem v některých letech lehce kolísá. S jistotou se ale dá říci, že v průběhu 10 let je průměrný podíl jednotek u zásahu 26,6%. [20,21,22,23,24,25,26,27,28,29]

Jednotky sboru dobrovolných hasičů zařazené v plošném pokrytí, můžeme považovat za velkou a vítanou pomoc pro profesionální hasiče. V roce 2014 tuto činnost provádělo 70 503 příslušníků v 7 077 jednotkách. Bez nadsázky lze konstatovat, že se jedná o nemalou sílu, která má své místo v řadách IZS a mnohokrát jej svými skutky potvrdila.

Teoretická část bakalářské práce nám ukázala pohled na jednotky požární ochrany ve všeobecném pohledu. Navazující praktická část je věnována konkrétnímu příkladu, a to Jednotce sboru dobrovolných hasičů obce Bílovice.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ BÍLOVICE

3.1 Obec Bílovice

Obrázek 5. Znak obce Bílovice [39]

Obec Bílovice se nachází 8 km severovýchodně od města Uherské Hradiště v nadmořské výšce 201 m. Celá obec je situována do údolí, ve kterém se stéká Březnický a Zlámanecký potok. Potok Březnice přitéká směrem od Březolup a od Nedachlebic teče Zlámanecký potok. Část obce leží na posledních výběžcích Bílých Karpat. Podle sčítání obyvatel z roku 2009 zde žije 1770 občanů. Katastrální výměra má rozlohu 656,78 ha. Pro dokreslení jsem sestavil podrobnější tabulku:

Tabulka 2. Typy půdy [Zdroj: vlastní]

Typ	ha
Lesní půda	99,63
Louky	37,64
Orná půda	395,75
Ostatní plochy	41,56
Ovocné sady	1,69
Vodní plochy	8,19
Zahrady	51,14
Zastavěné plochy	21,47
Zemědělská půda	486,23

Obec sousedí s katastry obcí Kněžpole, Místřice, Topolná, Březolupy, Nedachlebice a svou polohou se dá považovat za „střediskovou obec“. Převážnou část obce obklopují polnosti, pouze severovýchodní část obce ohraničuje smíšený les. Obec je rozdělena na dvě části, a to Bílovice a Včelary.¹⁴ Celou obcí prochází silnice II. třídy II/497 spojující města Uherské Hradiště a Zlín. Ve středu obce se na hlavní komunikaci nachází hlavní křižovatka, spojující Bílovice s obcí Topolnou silnicí III. třídy III/49724 vedoucí až do Napajedel. O 200 m dále ústí na hlavní silniční tah obce silnice III. třídy III/49714 vedoucí směrem na Nedachlebice a dále pokračující až do Uherského Brodu. Obec je od roku 1999 plynofikována a je zde zaveden vodovod. Odpadní vody jsou svedeny na místní ČOV, která se nachází za částí Včelary. Zdravotní péče je zajištěna pediatrem, obvodním lékařem a zubařem. Také se zde nachází lékárna. V obci je mateřská a devítiletá základní škola. Oblast obchodu a služeb reprezentují tři obchody se smíšeným zbožím, dvě železářství, masna, obchod s oděvy a čtyři pohostinství. Podnikatelská sféra je dále zastoupena dvěma stavebními firmami, čerpací stanicí, kovovýrobou, betonárnou, dvěma zahradnictvími, stavebninami a řadou živnostenských provozů. Z památkových objektů můžeme jmenovat budovu zámku, ve které se nachází OU, kino, spořitelna a stavební úřad. Dále pak sousoší sv. Jana u hlavní křižovatky a cholerový hřbitov nacházející se severně nad obcí. Nejnápadnější dominantou obce je kostel sv. Jana Křtitele s přilehlým hřbitovem, který se nachází nad středem obce.

[1]

¹⁴ Ty byly k obci připojeny 1.5.1960

Obrázek 6. Pohled na obec Bílovice ze severozápadu [39]

3.2 Jednotka sboru dobrovolných hasičů Bílovice

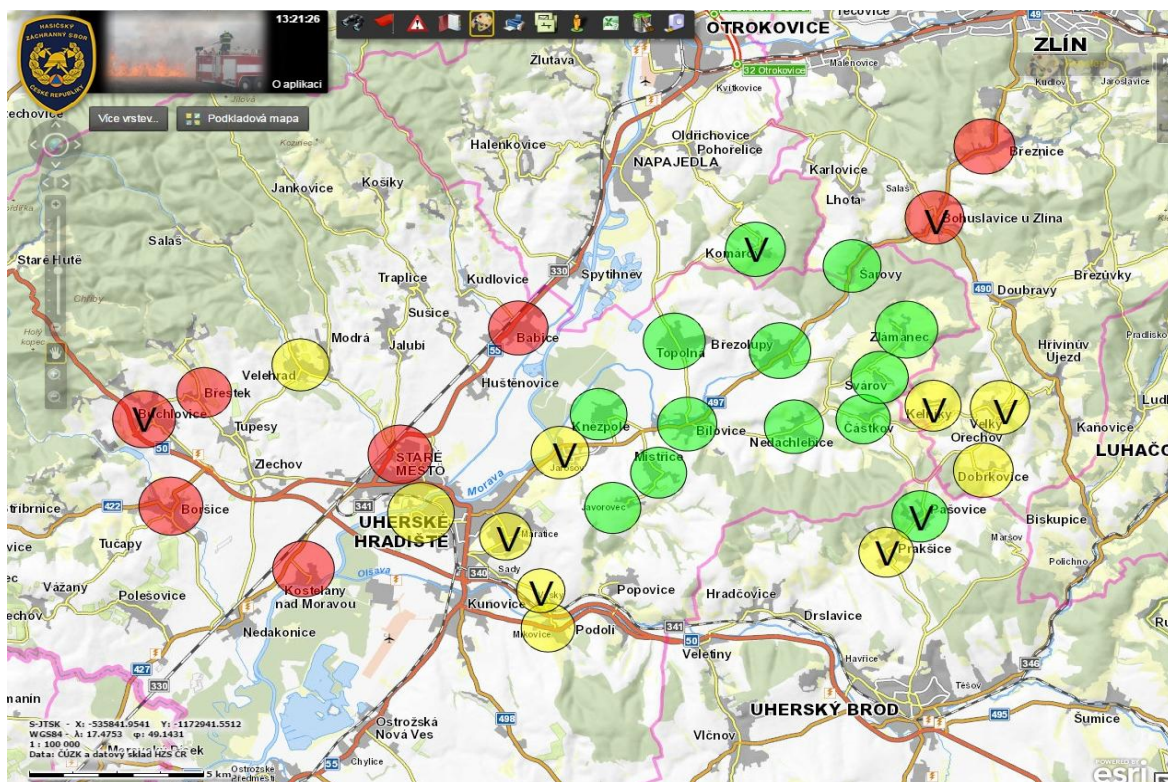
Ze zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně, je obec povinna zřídit jednotku sboru dobrovolných hasičů, což je bezesporu splněno. Podle předurčení JPO patří JSDH Bílovice do kategorie JPO II/1. Což znamená výjezd jednotky do pěti minut s územní působností, dojezdem mezi 7,5-10 km a dobou jízdy deseti minut. Obec Bílovice uzavřela dohodu o poskytování požární ochrany pro nedaleké obce Svárov a Zlámanec. V obci Bílovice je požární ochrana zajištěna pouze JSDH obce, popřípadě jednotkou HZS. Občanské sdružení, kterým je SDH se na záchranných a likvidačních pracích nijak nepodílí a v praktické části mu není věnována pozornost. [19]

V požárním poplachovém plánu kraje je jednotka zmíněna několikrát, a to díky širokému poli působnosti. Kromě domovské obce vyjíždí jednotka i do okolních obcí. Povolání jednotky však záleží na vyhlášeném stupni poplachu. Rozsah působnosti je uveden v následující tabulce. [41]

Tabulka 3. Stupně požárního poplachu [Zdroj: vlastní]

1. stupeň požárního poplachu
Bílovice, Březolupy, Částkov, Kněžpole, Komárov (na vyžádání), Místřice, Místřice-Javorovec, Nedachlebice, Pašovice (na vyžádání), Svárov, Šarovy, Topolná, Zlámanec
2. stupeň požárního poplachu
Dobrkovice, Kelníky (na vyžádání), Prakšice (na vyžádání), Uherské Hradiště-město, Uherské Hradiště-Jarošov (na vyžádání), Uherské Hradiště-Mařatice (na vyžádání), Uherské Hradiště-Míkovice, Uherské Hradiště-Vesky (na vyžádání), Velehrad, Velký Ořechov (na vyžádání)
3. stupeň požárního poplachu
Babice, Bohuslavice u Zlína (na vyžádání), Boršice, Břestek, Březnice, Buchlovice (na vyžádání), Kostelany nad Moravou, Staré Město u Uherského Hradiště

Pro lepší přehled a orientaci působnosti jednotky byla vytvořena pomocí programu GIS Portál HZS ČR mapa působnosti jednotky:

Obrázek 7. Mapa plošného pokrytí JSDH Bílovice [37]

Tabulka 4. Legenda k mapě plošného pokrytí [Zdroj: vlastní]

Legenda	
1. stupeň požárního poplachu	Zelená
2. stupeň požárního poplachu	Žlutá
3. stupeň požárního poplachu	Červená
Jednotka na vyžádání	Písmeno V

Obecní úřad podle zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně § 29 Obec a obecní úřad má široké spektrum úkolů ve směru k PO (v teoretické části obecně, zde konkrétně). Příkladem může být úkol, kdy mají být zajištěny zdroje vody pro hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanovení dalších zdrojů vody pro hašení požárů a zajištění podmínek pro jejich trvalou použitelnost.

Základním zdrojem vody pro hašení je hydrantová síť, která je rozvedena téměř po celé obci. Jako další zdroj s velkou kapacitou jsou dva potoky protékající obcí. U obou potoků je až na pár míst dobrý přístup k vodě. Na potoku Březnice se nachází jez, který je situován u bývalého zahradnictví. Zde je přístup nejlepší. Přímo za požární zbrojnicí se nachází malý jez poskládaný z kamenů. Odtud se pomocí plovoucího čerpadla bere voda pro zalévání travin. V případě potřeby se k tomuto zdroji lze dostat i cisternovým vozem. Na katastru obce se také nachází dva rybníky. První v zámeckém parku uprostřed obce. Svoji malou kapacitou jej však nelze považovat za strategickou zásobu vody. Druhý a větší rybník se nachází pod lesem za obcí. Tento rybník lze považovat za významný zdroj vody, který by bylo možno v případě požáru lesa využít. Za zdroj vody také můžeme počítat zásahový vůz JSDH CAS 15 s kapacitou 3500 litrů vody. [41]

Povinností obce je podle zákona č.133/1985 Sb., o PO zabezpečení materiální a finanční potřeby pro JSDH. Jednotka od obce dostává každoročně částku 120 000 Kč. Pokud je tato částka nedostatečná, je v obecním rozpočtu zakalkulována finanční rezerva. Dalším úkolem obce je vydání požárního řádu. Současný řád je však neaktuální a neobsahuje aktuální údaje o členech, technice a kontaktech na pověřené osoby. Tato chyba byla konzultována se starostou obce a momentálně se pracuje na jejím odstranění. [19]

Požární zbrojnice

Požární zbrojnice se nachází v samotném středu obce. Budova je multifunkčního charakteru, kdy spodní část tvoří zbrojnice a prodejna železářství. Horní část je tvořena střediskem volnočasových aktivit. Vzhledem opotřeбенému stavu budovy byla v roce 2009 provedena celková rekonstrukce objektu, při níž bylo zřízeno výše zmiňované středisko. Do rekonstrukce byla vrchní část budovy prázdná a nevyužívaná. Přestavba se dotkla i samotné zbrojnice, kdy byly vyměněny veškeré dřevěné okna za plastové, plechová vrata za shrnovací rolety a celá budova byla zateplena. Interiér zbrojnice je tvořen rozlehlou garáží se stáním pro dva požární vozy. Vstup do zbrojnice je umožněn dveřmi ve shrnovací roletě. Z garáže je možno vstoupit do zasedací místnosti a dílny. V zasedací místnosti se nachází stůl, židle a různé kancelářské vybavení. Odtud je dále možné vstoupit do místnosti se sanitárním zařízením, která je přepažena na část s umyvadlem a část s WC. Jak již bylo zmíněno o pár řádků zpět, z garáže se lze dostat také do dílny. Tato slouží, jak pro opravy a repase techniky, tak pro uskladnění náradí. Z dílny je možné se dostat do skladu s PHM a do skladu s ostatním materiálem.

Obec je povinna ze zákona č.133/1985 Sb., o PO zabezpečit výstavbu a údržbu objektu PO. Tento úkol je bezesporu splněn na výbornou.

Členové jednotky

Jak je uvedeno v teoretické části, členství v jednotce je založeno na dobrovolnosti a ochotě pomáhat. Každý z členů má uzavřenou smlouvu s obcí o činnosti v jednotce a je pojištěn. Podle zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně, obec zajišťuje a hradí preventivní prohlídky pro členy JSDH. Ty jsou z převážné části prováděny u místního obvodního lékaře MUDr. Lapčíka.

Pro názornost jsem sestavil tabulku členů. V té je uvedeno, kromě jména a příjmení člena, jeho funkční zařazení a oprávnění pro používání motorových pil (MP), nošení dýchací techniky (NDT), poskytnutí první pomoci (Z) a řízení motorových vozidel (skupina B.C):

Tabulka 5. Seznam členů JSDH [Zdroj: vlastní]

	Směna	Jméno a příjmení	Oprávnění
Velitel JSDH	A	Šimeček Josef	MP,NDT
Velitel družstva	C	Polášek Radek	MP,NDT,C
	B	Švehla Pavel	MP,NDT
	B	Pařenica Josef	MP,NDT
	C	Kedruš Roman	MP,NDT
Strojník	A	Prajka Ladislav	MP,NDT,C,D
	B	Mička Zdeněk	MP,NDT,C,D,Z
	B	Hodonský Jindřich	MP,C
	C	Mička Jan	NDT,C
	B	Kadleček Jakub	NDT,C,D
Hasič	A	Majer Vít	MP,NDT,Z
	A	Horčíčka Petr	NDT
	B	Kollár Petr	NDT
	A	Kovalská Lenka	Z
	C	Chmelař Jakub	NDT
	C	Jakšík Roman	NDT
	C	Švec David	

Vybavení jednotky a technika

Členové jednotky jsou vybaveni zásahovým kompletem Tiger plus od firmy DEVA, který se skládá z kabátu, kalhot a šlí. Na vnějšku kompletu se nachází nepropustná, nomexová vložka SOFIGUARD sloužící k ochraně před vodou, párou a kapalnými chemikáliemi. Zevnitř kabátu se nachází goretexová vložka SOFIDRY sloužící k odvodu potu a zadržení tělesného tepla. Pod zásahovým oděvem má hasič na sobě kromě spodního prádla bavlněné

tričko. Pro letní období s krátkým rukávem a pro zimní období s rukávem dlouhým. Zásahová obuv v jednotce je různorodá. Nejvíce však převažují HAIX Fire Flash PRO a JOLLY FIREGUARD. Do budoucna je však v plánu postupné sjednocení obuvi u všech členů. Všichni členové jsou vybaveni zásahovou přilbou MSA Gallet F1 SF, která umožňuje ochranu hlavy hasiče jak před mechanickým poškozením, tak proti ohni. Helma je dále vybavena svítlnou PELI Stealthlite LED a zátylníkem. U některých členů je místo zátylníku použit holandský límec, který poskytuje lepší ochranu proti prošlehnutí ohně. Ochranu rukou zajišťují nehořlavé rukavice typu Karla a Krystal od firmy HOLÍK a pro práce, kdy při práci není potřeba nehořlavého provedení, jsou všichni vybaveni rukavicemi typu Bryn Grey, taktéž od firmy HOLÍK. V ostatní výbavě hasiče můžeme nalézt nehořlavou kuklu, vazák na hadice, univerzální klíč, další drobnosti. Pro práce, kdy není potřeba zásahového kompletu a pro pohyb pro zbrojnici jsou všichni vybaveni pracovním stejno-
krojem PS II.

Technika

CAS 15 MAN TGM 13.280 BL 4x4 - M2R

Vozidlo MAN spadá do kategorie vozidel typu CAS 15 (1500 l/min), dle hmotnostní kategorie do třídy M (7500-14000 kg), dle konstrukce podvozku do třídy 2 (smíšené) a dle rozsahu požárního vybavení do třídy R (redukované). Barevné provedení je červenou barvou odstínu RAL-3000 a bílými doplňky RAL-9003. Základem vozidla je obdélníkový rám, na kterém je umístěna kabina trambusového typu, po kterou jsou uloženy naftový motor, mechanická osmi-rychlostní převodovka, rozvodovka a jiné agregáty. Vozidlo je poháněno na všechna čtyři kola s možností uzavření diferenciálu, ovládaného z místa řidiče. Kabina je šestimístná, prodloužená, sklopná. Vepředu sedí řidič a velitel. Na palubní desce se před velitelem nachází tablet, který přijímá zprávy od HZS o podrobnostech při vyhlášení výjezdu a rovněž slouží jako navigace. Ve druhé části vozu sedí další čtyři členové. Za jejich zády se nacházejí čtyři dýchací přístroje Draeger PA94, které jsou integrovány do opěradel sedadla a je možné si je podle potřeby za jízdy nasadit. V kabině je také uloženo drobnější příslušenství např. zastavovací terče, řezačka pásů apod. Rám z nástavby je vyroben z hliníkových profilů a opláštěn z hliníkových plechů. Na levé a pravé straně jsou umístěny tři shrnovací rolety. Za nimi je umístěna regálová zástavba a hliníkové oplechování. Na zadní straně jsou výklopné dveře a žebřík vedoucí na střechu. Ve výbavě vozu se kromě hlavního čerpadla vozu a nádrže o objemu 3500 litrů nachází široká škála vybavení. Můžeme jmenovat například:

- elektrocentrála, osvětlovací výbava s příslušenstvím
- motorová a rozbrušovací pila
- kalové, plovoucí a vodní čerpadlo
- dýchací přístroje
- hadice, proudnice, rozdělovač
- ostatní příslušenství

AVIA A31 DA L1Z

Vozidlo spadá podle účelu do kategorie DA (dopravní automobil), dle hmotnostní kategorie do třídy L (2500-7500 kg), dle konstrukce podvozku do třídy 1 (silniční) a dle rozsahu požárního vybavení do třídy Z (základní). Vozidlo Avia slouží jednak k dopravě hasičů k zásahu a dále pro potřeby soutěžních družstev. Nástavba vozidla byla původně spojařská dílna, která byla u předchozího vlastníka přestavěna na dopravní automobil. Díky tažnému zařízení je možné za něj připojit přívěsný vozík PPS-12. V současné době byla na obecní úřad podána žádost o koupi nového vozu, a to z důvodu, že stávající vozidlo již nespĺňuje bezpečnostní požadavky pro dnešní silniční provoz a pro vysoké provozní opotřebením trpí častými poruchami různého charakteru.

Obrázek 8. Zásahová technika JSDH [38]

Ostatní technika

Jako každá JPO vlastní i naše jednotka čerpadlo a to typu PS-12 a zároveň přepravní vozík PPS-12 pro jeho dopravu. Z důvodu špatného stavu čerpadlo prošlo v roce 2013 rozsáhlou generální opravou, při které byl zrenovován zašlý lak, natažena nová elektroinstalace a vyměněny vadné díly. Následně byl zrenovován i přívěsný vozík, u kterého byla opravena elektroinstalace a podobně jako u čerpadla byl nanesen nový lak. Dále se ve zbrojnici nachází dvě soutěžní čerpadla a dvě čerpadla, které se pro svůj věk řadí do kategorie veteránů.

Jednou z povinností obce je udržování JSDH v akceschopném stavu. Tato povinnost je obcí realizována na vysoké úrovni. Příkladem může být nedávná událost, kdy na vozidle MAN došlo k závadě na autobaterii a nebylo možno vozidlo nastartovat. Vozidlo bylo odhlášeno z výjezdu a po domluvě se starostou obce byly zakoupeny nové autobaterie. Situace byla vyřešena během dvou hodin a po provedení výměny akumulátorů bylo vozidlo přihlášeno zpět do pohotovosti.

Odborná příprava

Odbornou přípravu představuje především školení, taktická a součinnostní cvičení. Jejich cílem je předem připravit jednotku na možné MU a KS, do jejichž řešení by mohla být jednotka nasazena. Minimální rozsah je stanoven na 40 hodin ročně. Cílem provádění těchto cvičení a školení je snaha o dosažení co nejněvhodnějšího stavu reality. Obec má na starosti zajištění odborné přípravy JSDH. To je prováděno ve spolupráci s vedením JSDH a každé cvičení má ze strany obce plnou podporu.

Školení

Školení JSDH v rámci jednotky má na starosti velitel jednotky a zástupce velitele jednotky. Prováděna jsou v intencích příslušného plánu v průběhu roku. V posledních letech byla školení vedena přednášejícím s praxí. V roce 2013 šlo o zdravotníka z AČR, který svůj výklad o poskytování první pomoci dále podrobněji zaměřil na bodná, sečná a střelná zranění. O rok dříve byl pozván profesionální hasič z HZS Uherské Hradiště. Jeho prezentace se týkaly různých druhů zásahů, kdy pro školené byly nemalým přínosem zvláště jeho poznatky z praxe.

Součinnostní cvičení

Každoročně také probíhá součinnostní cvičení s HZS Uherské Hradiště. Je již tradicí, že jako prvním zaměstnáním je provádění slaňování, které provádí na cvičné věži. Ta se nachází na dvoře za stanicí HZS. Další zaměstnání jsou každým rokem různorodá. V roce 2014 bylo cvičení s tématickým námětem převážně na dýchací techniku. V roce 2015 součinnostní cvičení mělo různá zaměření. Po příjezdu na stanici jsme byli proškoleni o povinnostech NDT před použitím izolačního dýchacího přístroje (dále jen IDP). Nadále výcvik pokračoval nácviky jisticích uzlů pro slaňování, které se však bohužel nekonalo. Cvičná věž na slaňování prochází momentálně rozsáhlou rekonstrukcí. V dalším zaměstnání jsme se rozdělili na dvě skupiny, kdy první skupina prováděla útok na střechu budovy pomocí žebře a druhá skupina útok do budovy. To vše za dozoru příslušníků HZS, kteří vše sledovali a opravovali naše nedostatky. Posledním zaměstnáním byla záchrana osoby. Ta byla prováděna s IDP ve sklepních prostorech stanice, kdy bylo vše zatemněno a bylo zakázáno používání osobních svítilen. Prozkoumání celé místnosti i s nalezením a transportem osoby zabralo necelých 20 minut.

Obrázek. 9. Součinnostní cvičení

2015 [37]

Taktické cvičení

Výhodou taktických cvičení je to, že jednotka si je může na území obce sama zorganizovat, aniž by je ohlašovala na HZS, pod kterou jednotka spadá. Díky této možnosti se provádí cvičení s názvem Škola a Školka, při kterých se prověří a zdokonalí získané schopnosti hasičů.

Cvičení Škola

Cílem tohoto cvičení je prověření používání dýchací techniky a taktiky pohybu v budově. Jednotka je vyrozuměna o požáru v místní základní škole. Po příjezdu na místo zjišťuje velitel jednotky, že je škola evakuována, ale zůstaly v ní osoby. Počet bývá každým rokem různý, nikdy však nepřekročí přes pět osob. K provedení průzkumu objektu velitel vysílá dvě skupiny hasičů. Ty pátrají po pohřešovaných osobách a po vypátrání se vrací zpět k vozu, kde předají postižené osoby k případnému ošetření. Při cvičení jsou vnitřní prostory zakouřeny strojem pro výrobu mlhy, aby byla co nejvíce docílena reálná skutečnost zásahu. Po skončení nácviku, probíhá představení techniky mládeži. Tato akce se dá považovat mezi jednu z činností při provádění prevence, kdy je mládež seznámena s tím, jaká jí ve škole mohou hrozit rizika a je jí názorně předvedena činnost JPO.

Cvičení školka

Probíhá ihned po skončení cvičení Škola. Jednotka se přemístí do prostoru místní školky, kde rovněž probíhá evakuace budovy, kdy v tomto případě jsou děti zachraňovány po žebříku, čímž si jednotka nacvičí záchranu osob z budovy. Při této akci je také prověřena obsluha čerpadla strojníkem, kdy je pomocí vozu a potřebného příslušenství dětem namíchána jarová pěna, která imituje skutečné pěnídlo používané při hašení. To by pro svoji silnou agresivitu, nemohlo být použito. Tato činnost u dětí sklízí největší úspěch. Jejich „řádění“ v pění dokáže pobavit všechny zúčastněné a zároveň se děti pomocí hry seznamují s činnostmi jednotky.

Za posledních 5 let bylo provedeno pouze jediné cvičení většího rozsahu. Jednalo se o námětové cvičení s názvem Kino. Zde byly přizvány i okolní JSDH, a to z Místřic a z Kněžpole. Kino je situováno do objektu místního zámku, kde sídlí zároveň obecní úřad, spořitelna a kadeřnictví. Celé cvičení bylo monitorováno členy HZS, kteří figurovali jako hodnotitelé celé této akce. Cílem cvičení bylo:

- prohloubení praktických znalostí velitelů a hasičů při zásazích v objektech a prostorech s větším počtem osob
- praktické procvičení evakuace osob
- ošetření zraněných osob a osob, které se nadýchaly zplodin
- praktické cvičení členů při použití IDP
- procvičení součinnosti jednotek zasahujících obcí
- prověření komunikace velitele a OPIS
- prověření připravenosti zaměstnanců OU a jejich spolupráce se zasahujícími jednotkami
- prověření funkčnosti techniky a vybavení

Po skončení akce a následném vyhodnocení členy HZS bylo zjištěno spoustu nedostatků, což bylo jedním z cílů tohoto cvičení:

- nedostatečné nasazení sil pro evakuaci osob, kdy první osoba byla z budovy vynešena po šesti minutách a poslední až po dvaceti minutách
- málo autoritativní velení ze strany velitele zásahu
- ztráta kontaktu hasičů v IDP v zakouřeném prostředí
- nedostatečná komunikace hasičů všech jednotek pomocí ručních vysílaček
- nebyla zajištěna provozuschopnost přetlakové ventilace

Při cvičení byla ovšem zjištěna i pozitiva ve směru výbavy jednotek. Všechny jednotky byly dostatečně vybaveny ochrannými prostředky, jak v oblasti oblečení, tak i ve vybavení IDP.

Ze strany JSDH Bílovice byly zjištěny tato pozitiva a nedostatky:

- nejbližší podzemní hydrant byl skryt pod navážkou hlíny a nebylo možné se k němu dostat, situace byla řešena natažením vedení od dalšího hydrantu a vše bylo oznámeno na SVK Uherské Hradiště
- JSDH Místřice není zařazena v požárním poplachovém plánu pro zásah v obci Bílovice. Nicméně bylo ověřeno to, že jednotka je schopna zasahovat nad rámec svého určení
- Cvičení takového rozsahu jsou v možnostech dobrovolných hasičů a bylo by dobré, kdyby byla prováděna i mimo katastr obce Bílovice, a to z důvodu seznámení se s ostatními obcemi, ve kterých je vysoká pravděpodobnost zásahu JSDH Bílovice

Jak již bylo výše zmíněno, při cvičení se vyskytly problémy s přístupem k hydrantové síti. Aby se tato situace již neopakovala a nebyl při skutečném zásahu ztracen drahocenný čas, navrhuji jako protiopatření provádění častějších kontrol hydrantové sítě, a to zejména přístupnosti k vyústění.

Toto cvičení se dá považovat jako hlavní iniciátor každoročních cvičení Škola a Školka. Do této doby totiž nebyla žádná cvičení většího rázu prováděna. Jako zúčastněný figurant mohu na závěr říci, že cvičení splnilo vše, co od něj bylo očekáváno.

V roce 2014 po dohodě s HZS Valašské Klobouky, byl umožněn výcvik jednotky na protiplynovém polygonu, kde si hasiči prověřily své zdatnosti. Tento treňažér se totiž přibližuje co nejvíce realitě. Skládá se z překážek a klecí, kterými hasiči prolézají. Prostor lze zakouřit, vyhřát infrazářiči až na 80°C a po celou dobu, kromě stísněných prostorů, působí na psychiku hasiče i rušivé zvuky.¹⁵ Před vstupem na polygon se hasiči rozežhřejí ve fitness části, kde se nachází nekonečný žebřík, zátěžový chodník, cvičební kladivo a rotoped. Z vlastní zkušenosti mohu říci, že pro nás všechny to bylo velkým přínosem. Jednak to bylo pro celou jednotku něco nového a také jsme zjistili, kde máme své fyzické a psychické hranice. [28]

Zásahy

Jak již bylo zmíněno JSDH Bílovice spadají do kategorie JPO II/1, u které je zabezpečen trvalý výjezd jednotky o zmenšeném početním stavu do pěti minut od vyhlášení výjezdu. Jedním z kritérií pro tento typ jednotky je počet obyvatel vesnice nad 1000 obyvatel, což Bílovice splňují. Obec Bílovice spadá pod vybrané obecní úřady se specifickými úkoly. Ty mají ze zákona č.133/1985 Sb., o PO, zabezpečit nepřetržitou pohotovost minimálně jedné jednotky požárního družstva o zmenšeném početním stavu. Tento úkol není dostatečně zajištěn, neboť na území obce se během pracovního týdne v dopoledních hodinách nenačází žádný z členů jednotky. Tím pádem není zajištěn výjezd vozidla a družstva o zmenšeném početním stavu. Tento problém je však v současné době řešen OU a uvažuje se o zaměstnání několika členů JSDH do řad obecního úřadu. V úvahu také připadá zajištění pracovního místa u některé z místních firem. [41]

¹⁵ Skřípání, vrzání, jekot, křik, pláč apod.

Vyhlášení výjezdu

Výjezd se vyhláší pomocí rotační sirény, místního rozhlasu a SMS zprávami.

Siréna

Signál „Požární poplach“ je vyhlášován přerušovaným tónem sirény po dobu jedné minuty, kdy je na 25 vteřin siréna spuštěna, na 10 vteřin vypnuta a znovu na 25 vteřin spuštěna. Siréna je umístěna na střeše hasičské zbrojnice.

Místní rozhlas

Současně se spuštěním sirény je spuštěn i místní rozhlas. Ten reprodukuje hlášení o požárním poplachu.

„Požární poplach, požární poplach, požární poplach. Svolání hasičů, svolání hasičů. Byl vyhlášen požární poplach, požární poplach.“

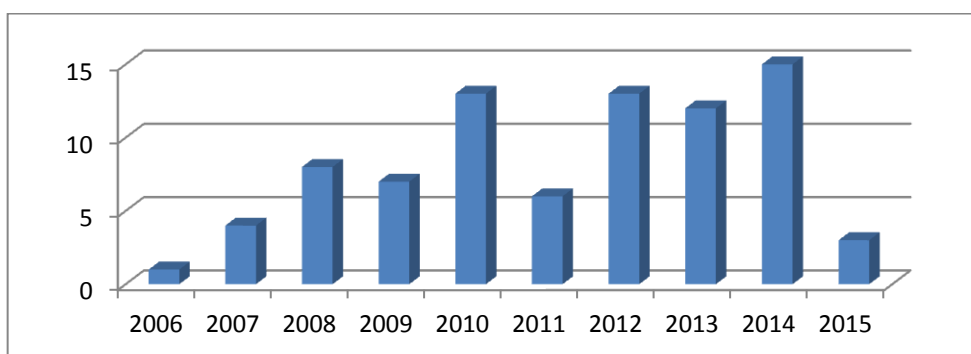
SMS zpráva

Pro vyhlášení poplachu a upřesnění informací o nastalé situaci, dostávají všichni členové jednotky SMS od OPIS na své mobilní telefony. Tyto zprávy jsou různorodého charakteru, záleží na druhu mimořádné události.

Pro příklad byla vybrána tato SMS. Je ponechána v přesném znění:

17.03.2015, 23:10:02 POZAR.NIZKE BUDOVY.Mistrice,Javorovec 315. Vyjede PUH 802 pozar RD strecha v plamenech

Z dostupných zdrojů se podařilo dohledat zásahy jednotky od 1.1.2006 až do 30.4.2015. Během těchto necelých deseti let byl učiněn výjezd k 82 mimořádných událostem. Pro lepší představu byl vytvořen podrobnější graf:

Graf 3. Zásahy jednotky 2006 - 2015 [Zdroj: vlastní]

Z grafu je patrné, že nejsilnější rokem pro výjezdy byl rok 2014, kdy jednotka v tomto roce vyjízďela k 15 zásahům. Jako nejslabším byl vyhodnocen rok 2006, kdy byl proveden pouze jeden výjezd. Kromě zvýšení počtu mimořádných událostí, má na vliv na větší množství výjezdů zakoupení nového vozidla v roce 2009. To, oproti původnímu zásahovému vozu, umožňuje svou variabilitou se podílet na široké škále zásahů.

Jak již bylo několikrát zmíněno, jednotka díky svému kategorickému určení působí kromě domovské obce i v okolních obcích. Pro ilustraci byla sestavena tabulka, která znázorňuje kde a kolik bylo provedeno zásahů v období od 1.1.2006 do 30.4.2015:

Tabulka 6. Obce, ve kterých byl proveden zásah JSDH Bílovice [Zdroj: vlastní]

Název obce	Počet zásahů
Bílovice	25
Březolupy	10
Topolná	6
Uherský Brod	1
Kněžpole	7
Částkov	3
Uherské Hradiště	7
Prakšice	1
Zlámanec	1
Kunovice	1
Nedachlebice	3
Javorovec	1

Jak z tabulky vyplývá, nejvíce zásahů bylo provedeno v domovské obci. Často není zasahováno přímo v obcích, ale pouze v jejich katastrech, což se bere jako zásah v obci. Během této doby zasahovala jednotka na vyžádání u dvou velkých zásahů, a to při požáru chemického závodu v Chropyni a skladu elektroniky ve Zlíně.

Dalším důkladným rozbohem událostí, dojdeme k tomu, že:

Tabulka 7. Druhy mimořádných událostí [Zdroj: vlastní]

Požár	38
Technická pomoc	14
Dopravní nehoda	2
Ostatní pomoc	1
Únik ropných produktů	1
Planý poplach	6

Důkladnějším rozbohem mimořádných událostí lze dojít k:

Tabulka 8. Podrobný rozbor mimořádných událostí

Požár	
Nízká budova	19
Průmyslová budova, zemědělská stavba	5
Lesní porost, tráva	14
Dopravní prostředek	3
Shromaždiště osob	1
Popelnice, kontejner, odpad	2
Technická pomoc	
Čerpání vody	8
Odstranění nebezpečných stavů	6
Záchrana zavalených osob	1
Spolupráce se složkami IZS (hledání osob)	1
Dopravní nehoda	
Vyproštění osob	2

Jednotka si prošla za tuto dobu celou řadou událostí. Mezi nejvýznamnější se řadí zásah u požáru skladu elektroniky ve Zlíně. O této události bylo napsáno mnoho a je veřejnosti poměrně známa. Považuju však za vhodné se tomuto zásahu věnovat podrobněji.

Dne 9.1.2013 vypukl v areálu bývalého průmyslového podniku SVIT požár v budově č.103. Jednalo se o vícepodlažní budovu, která sloužila jako sklad elektroniky. Interiér byl tak silně zakouřený, že nebylo možné lokalizovat ohniska požáru. Během několika hodin byl vyhlášen 3. stupeň požárního poplachu a na druhý den byl vyhlášen stupeň nejvyšší. Teplota uvnitř objektu dosahovala k 600°C a kouř obsahoval jedovaté zplodiny. Celé hasební práce trvaly až do 11.2., kdy byla z požářiště odvolána poslední jednotka. [30]

Zaměříme se však na činnost prováděnou JSDH Bílovice, která měla tyto úkoly:

- provádění hasebních prací
- dálková doprava vody k požářišti

Jednotka po vyžádání přijela na místo zásahu 9.1. po šesté hodině odpolední a odjížděla 10.1. po druhé hodině ranní.

Aby byla realita co nejvíce přiblížena, zeptal jsem se přímo zasahujících členů na to, jak viděli situaci z jejich pohledu. Pro autentičnost jsem zanechal přesné znění.

Hasič č. 1:

„Co chceš velice slyšet? Celou noc jsem přepojoval hadice do naší cisterny z cisteren, co vozily kyvadlově vodu a strojník obsluhoval čerpadlo. Tak jsme to dělali až do rána. Byla tam pěkná zima.“¹⁶

Hasič číslo 2:

„Tož vlezli jsme dovnitř. Vyšli jsme po schodech nahoru do jedné místnosti, tam byl rozbalený monitor a druhá skupina, kterou jsme vystřídali. Vzali jsme si termokameru a stříkali jsme tam, kde to bylo nejteplejší. Všude totiž byla tma a dým. Když nám došel vzduch, šli jsme zpátky. Tak to proběhlo několikrát.“

Tyto rozhovory mi byly poskytnuty pod podmínkou, že zachovám anonymitu autorů.

¹⁶Na popud tohoto zásahu, byly celé jednotce zakoupeny zimní čepice.

Podle zákona č.133/1985 Sb., o PO mají být členům poskytovány odměny za hašení, provádění záchranných a likvidačních prací. Také má být hasiči zaplacen ušlý výdělek, a to po dobu, kdy zasahoval u mimořádné situace. V obou případech plní OU tyto úkoly na výbornou. Výše odměn je stanovována po dohodě velitele jednotky a starosty obce a refundace platu je prováděna taktéž.

Ochrana obyvatelstva

V oblasti prevence jednotka pořádá cvičení Škola a Školka, které v práci byly již zmiňovány. Jedním z cílů těchto cvičení je to, aby i nejmladší populace měla povědomí o tom, že i ona se může stát účastníky mimořádné události a věděla, jak se má v takových případech chovat. Je také seznámena s jednou ze složek, která je zařazena mezi základní složky IZS.

Pro informování občanů slouží web www.sdhbilovice.estranky.cz. Zde jsou vyvěšeny kromě věcí týkajících se SDH a JSDH například články, jak postupovat při každoročním vypalování trávy a podobně. Podobnou funkci má nástěnka umístěná na zdi místního pohostinství, která také slouží k informovanosti obyvatel. Zde jsou informace vyvěšeny v tištěné podobě pro informovanost občanů, kteří nemají přístup k internetu. Dalším možným využitelným zařízením je obecní rozhlas, ten však není k tomuto účelu využíván.

Myslím, že při velikosti obce Bílovice, by nebylo na škodu, kdyby i v JSDH byl minimálně jeden vyškolený technik ochrany obyvatelstva. Jedním z impulzů může být široké pole působnosti jednotky v kraji. [41]

Praktická část práce byla zaměřena na konkrétní příklad, a to Jednotku sboru dobrovolných hasičů v Bílovicích. Bylo zde představeno konkrétní použití zákona č.133/1985 Sb., o PO. Dále pak byla popsána veškerá činnost JSDH obce.

ZÁVĚR

Desítky let aktivní činnosti, zachráněné hodnoty i životy, představují bohatou historii dobrovolných hasičů pod patronací svatého Floriána. Jejím zpracování je v posledních letech věnována i v celostátním měřítku značná pozornost. Mezi významné orgány Sdružení hasičů Čech Moravy a Slezska patří i Ústřední odborná rada historie a muzejnictví. Historii dobrovolných hasičů v Bílovicích jsem věnoval část první kapitoly práce především z toho důvodu, že doposavad nebyla veřejnosti náležitě prezentována a zcela jistě si zaslouží pozornost, odborné historické zpracování. Z důvodu autentičnosti jsem částečně zachoval jazykovou stylizaci kronikářského zápisu.

Druhá kapitola přináší poměrně podrobný pohled na Sbor dobrovolných hasičů a Jednotku sboru dobrovolných hasičů v jejich organizační struktuře, povinnostech členů a funkcionářů. Umožňuje rozlišit to, co bývá laickou veřejností často vnímáno jako organický celek. Není opomenuta zákonem daná nezastupitelná úloha obce ve vztahu k požární ochraně. Celkový pohled dokresluje aktuální statistické údaje. Teoretická část práce vytváří nezbytné předpoklady k dalšímu naplňování jejích cílů v části praktické.

Analýza současného personálního a materiálního zabezpečení činnosti Jednotky sboru dobrovolných hasičů Bílovice, jakož i vlastní činnosti jako takové umožnila odhalit jisté dílčí problémy a nedostatky, navrhnout opatření k jejich eliminaci. Jedná se především o:

- Zajištění výjezdu Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce v dopoledních hodinách v průběhu pracovního týdne
- Provedení aktualizace dat v požárním řádu obce
- Pokračovat v započatém úsilí vedoucím ke zakoupení nového dopravního automobilu
- Častější provádění kontrol hydrantové sítě a to zejména přístupnosti k vyústění podzemního hydrantu.

Práce celkově prokázala, že Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Bílovice, je připravena plnit své úkoly a poslání na vysoké úrovni.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KRYSTÝN, Pavel. *Bílovice 1256-2006*. Bílovice: Obec Bílovice, 2006, 288 s. ISBN80-903762-7-4.
- [2] KRYSTÝN, Pavel. *140 Let prvního vesnického dobrovolného hasičského sboru na Moravě 1869-2009: Bílovice u Uherského Hradiště*. Bílovice, 2009, 30 s.
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ SH ČMS. *Učební texty pro vedoucí a instruktory kolektivů mladých hasičů: Studijní materiál pro přípravu vedoucích a instruktorů kolektivů mladých hasičů k získání kvalifikace III. a II. stupně*. Nové Město nad Metují, 2008, 160 s.
- [4] SH ČMS. *Organizační řád* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.dh.cz/dokumenty/vnitroorganizacni/organizacni%20rad.pdf>
- [5] SDH NEMILE. *Povinnosti funkcionářů SDH* [online]. 2015 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.nemile.zabrezsko.cz/sdh/clenove/funkce.html>
- [6] ČESKÁ REPUBLIKA, *Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně* [online]. Československá socialistická republika, In: Sběrka zákonů ČR, 1985-12-17 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
- [7] SDH BÍLOVICE. *Požární ochrana: výzbroj*. Bílovice, 1955-1979.
- [8] SDH BÍLOVICE. *Pamětní kniha hasičského sboru v Bílovicích*. Bílovice, 1873-1929.
- [9] SDH BÍLOVICE. *Protokolní kniha*. Bílovice, 1874-1909.
- [10] SDH BÍLOVICE. *Protokolní kniha*. Bílovice, 1909-1924.
- [11] SDH BÍLOVICE. *Protokolní kniha*. Bílovice, 1925-1955.
- [12] SDH BÍLOVICE. *Kniha zápisů org. ČSPO Bílovice*. Bílovice, 1955-1973.
- [13] SDH BÍLOVICE. *Kniha zápisů org. ČSPO Bílovice*. Bílovice, 1973-1982.
- [14] ČESKÁ REPUBLIKA, *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích* [online]. Česká republika, In: Sběrka zákonů ČR, 2000-4-12 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [15] ČESKÁ REPUBLIKA, *Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení* [online]. Česká republika, In: Sběrka zákonů ČR, 2000-6-28 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>

- [16] SH ČMS. *Webové stránky SH ČMS* [online]. 2015 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: <http://www.dh.cz/>
- [17] POLÁŠEK, Radek. *Obecné úkoly jednotek PO v oblasti ochrany obyvatelstva a civilní ochrany* [prezentace]. Zlín : HZS Zlínského kraje [cit. 2015-03-16].
- [18] HANUŠKA, Zdeněk. *Organizace jednotek požární ochrany. 2., aktualiz. vyd.* V Ost-
ravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. ISBN 978-807-3850-357.
- [19] SDH DOMAŽLICE. *Funkce členů výjezdové jednotky JSDHO* [online]. 2007 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.hasicido.cz/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=185>
- [20] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2005: Příloha časopisu 112 3/2006*. ČR, 2006, 35 s.
- [21] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2006: Příloha časopisu 112 3/2007*. ČR, 2007, 39 s.
- [22] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2007: Příloha časopisu 112 3/2008*. ČR, 2008, 39 s.
- [23] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2008: Příloha časopisu 112 3/2009*. ČR, 2009, 39 s.
- [24] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2009: Příloha časopisu 112 3/2010*. ČR, 2010, 39 s.
- [25] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2010: Příloha časopisu 112 3/2011*. ČR, 2011, 39 s.
- [26] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2011: Příloha časopisu 112 3/2012*. ČR, 2012, 39 s.
- [27] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2012: Příloha časopisu 112 3/2013*. ČR, 2013, 39 s.
- [28] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2013: Příloha časopisu 112 3/2014*. ČR, 2014, 39 s.
- [29] MV-GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR. *Statistická ročenka 2014: Příloha časopisu 112 3/2015*. ČR, 2015, 43 s.

- [30] POŽÁRY.CZ. *Slavnostní otevření výcvikového střediska ve Valašských Kloboukách* [online]. 2008 [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/9803-slavnostni-otevreni-vycvikoveho-strediska-ve-valasskych-kloboukach/>
- [31] POŽÁRY.CZ. *V Tišnově se uskutečnil další kurz Technik ochrany obyvatelstva, účastnilo se 20 dobrovolných hasičů.* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/110936-v-tisnove-se-uskutecnil-dalsi-kurz-technik-ochrany-obyvatelstva-ucastnilo-se-20-dobrovolnych-hasicu/>
- [32] POŽÁRY.CZ. In: *Požár haly s elektronikou ve Zlíně byl zlikvidován, na místě pracují vyšetřovatelé* [online]. 2013 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/61682-video-pozar-haly-s-elektronikou-ve-zline-byl-zlikvidovan-na-miste-pracuji-vysetrovatele/>
- [33] SZASZO, Zoltán. *Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích.* Vyd. 1. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, 2010, 306 s. ISBN 978-80-86640-60-0.
- [34] SDH BÍLOVICE. *Fotoalbum.* Bílovice, 1869-1969.
- [35] SDH BÍLOVICE. *Fotoalbum.* Bílovice, 1969-1989.
- [36] SDH BÍLOVICE. *Fotoalbum.* Bílovice, 1989-2015.
- [37] Archív autora, foto Jan Mička
- [38] SDH BÍLOVICE. *Fotoalbum* [online]. 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.sdhbilovice.estranky.cz/fotoalbum/zasahy/>
- [39] OU BÍLOVICE. *Fotoalbum* [online]. 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://bilovice.cz/fotogalerie>
- [40] OÚ BÍLOVICE. *Požární řád obce* [online]. 2015 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://bilovice.cz/uredni-deska/archiv/>
- [41] HZS ZLK. *Plošné pokrytí* [online]. 2008. [cit. 2015-04-29]. Dostupné z: <http://archiv2.hzszlk.eu/launch.php?s=page&ID=38>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

c. a k.	Císařský a královský
MNV	Místní národní výbor
HZS	Hasičský záchranný sbor
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
ČSPO	Československý svaz požární ochrany
ČSFR	Československá federativní republika
OU	Obecní úřad
JSDH	Jednotka sboru dobrovolných hasičů
NDT	Nositel dýchací techniky
IDP	Izolační dýchací přístroj
OO	Ochrana obyvatelstva
TOOB	Technik ochrany obyvatelstva
PO	Požární ochrana
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotka požární ochrany
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
GŘ	Generální ředitelství
ČOV	Čistírna odpadních vod
CAS	Cisternová automobilová stříkačka
AČR	Armáda české republiky
OPIS	Operační a informační středisko
SVK	Slovácké vodovody a kanalizace

SMS Short message service

MP Motorové pily

Č. Číslo

Sb. Sbírky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Výročí založení sboru v roce 1924 [34]	13
Obrázek 2. Hasiči před vozem Dodge 60. léta 20. století [34]	15
Obrázek 3. Škoda 706 AKV v akci [35]	16
Obrázek 4. Vozidlo CAS-15 MAN TGM 13.280 M2R. [38]	18
Obrázek 5. Znak obce Bílovice [39]	35
Obrázek 6. Pohled na obec Bílovice ze severozápadu [39]	37
Obrázek 7. Mapa plošného pokrytí JSDH Bílovice [37]	38
Obrázek 8. Zásahová technika JSDH [38]	43
Obrázek 9. Součinnostní cvičení 2015 [37]	45

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Kategorie JPO [Zdroj: vlastní]	30
Tabulka 2. Typy půdy [Zdroj: vlastní]	37
Tabulka 3. Stupně požárního poplachu [Zdroj: vlastní]	40
Tabulka 4. Legenda k mapě plošného pokrytí [Zdroj: vlastní]	41
Tabulka 5. Seznam členů JSDH [Zdroj: vlastní]	43
Tabulka 6. Obce, ve kterých byl proveden zásah JSDH Bílovice [Zdroj: vlastní]	52
Tabulka 7. Druhy mimořádných událostí [Zdroj: vlastní]	53
Tabulka 8. Podrobný rozbor mimořádných události [Zdroj: vlastní]	53

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1. Zásahy JPO [Zdroj: vlastní]	34
Graf 2. Zásahy JSDH obcí [Zdroj : vlastní]	35
Graf 3. Zásahy jednotky 2006 - 2015 [Zdroj: vlastní]	51

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I : Seznam funkcionářů

PŘÍLOHA I : SEZNAM FUNKCIONÁŘŮ

Funkcionáři SDH Bílovice

Velitel	
Hrabě Vladimír Logothetti	1874-1882
Josef Koželuha	1882-1901

V roce 1901 byly přijaty nové stanovy, díky kterým byla funkce velitele rozdělena na dvě nové funkce - předsedu a náčelníka.

Předseda		Náčelník	
Josef Šindler	1901-1903	Josef Koželuha	1901-1913
Antonín Jílek	1903-1905	Vincenc Kozelek	1913-1914
Josef Koželuha	1905-1908	Augustin Kadlčík	1919-1927
Antonín Jílek	1908-1914		
František Chlebus	1914-1916		
Josef Koželuha	1916-1918		
Rudolf Svoboda	1918-1920		
Karel Štěpáník	1920-1922		
Antonín Vajdík	1922-1927		

V roce 1927 vstoupily v platnost nové stanovy, kdy byla prodloužena funkční období na tři roky. Dochází k přejmenování předsedy na starostu a náčelníka na velitele.

Starosta		Velitel	
Antonín Vajdík	1927-1934	Josef Dostálek	1927-1945
Augustin Kadlčík	1934-1947	Cyril Hromeček	1945-1948
Josef Dostálek	1947-1948	Josef Dostálek	1948-1948
František Sladký	1948-1948	Karel Lysoněk	1948-1953
Cyril Hromeček	1948-1953		

V roce 1953 byly přijaty nové stanovy. Došlo k přejmenování na Československý svaz požární ochrany - Bílovice. Název starosta se změnil na předsedu.

Předseda		Velitel	
Cyril Hromeček	1953-1960	Karel Lysoněk	1953-1961
Vladimír Nezval	1960-1962	František Korvas	1961-1964
Augustin Šoustek	1962-1964	Jaroslav Čechmánek	1964-1969
Vladimír Nezval	1964-1971	Jiří Králík	1969-1975
František Korvas	1971-1975	Ladislav Vals	1975-1975
Stanislav Doležálek	1975-1983	Vlastimil Kaňovský	1976-1980
Zdeňka Chrástková	1983-1984	Stanislav Zajíc	1980-1989
Stanislav Doležálek	1984-1988		
Ladislav Prajka	1988-1989		

Po roce 1989 do užívání vrátil název Sbor dobrovolných hasičů. Funkce předsedy se mění zpět na starostu.

Starosta		Velitel	
Stanislav Doležálek	1989-1994	Vlastimil Sedlář	1989-1995
René Tymon	1994-1999	Stanislav Zajíc	1995-2003
Vlastimil Sedlář	1999-2000	Petr Mach	2003-2006
Ladislav Prajka	2000-doposud	Jindřich Hodonský	2006-2009
		Josef Šimeček	2009-doposud